

CU ACELEAȘI CUVINTE CU CARE CIOBANUL ÎNTOARCE CAPRELE ÎN SAT, S-A SCRIS SCRIS SFÂNȚA SCRIPTURĂ

Miracolul suprem: Cuvântul, cu diviziunea lui: limba. Cum s-au născut cuvintele? Întrebarea, de sine didactică, cere răspunsuri care apar didacticii celei mai sterpe. Să nu insistăm să contemplăm... Dar al cui este cuvântul? Al omului, sau al naturii? Nu este cuvântul de un neam cu apele, cu vegetalele, cu minereul? A putut cineva să-l „facă”, să-l facă viu și energic, să-l țin minte înaintea tiparului, să-l treacă urmașilor fără catalog? Cuvântul se moștenește ca bătaia inimii și ca sângele; cu o lingură de sânge s-a făcut alt sânge și torent de sânge, în sute de milioane de viețuitoare. E miraculos cuvântul pentru că fiecare obiect din natură și din închipuire corespunde unui cuvânt. Vocabularul e harta prescurtată și esențială a naturii, și omul poate crea din cuvinte, din simbol, toată natura, din nou, creată din material în spațiu și o poate schimba. O mie de tone de pietriș sunt chiar pietrișul, orice afară de macadam și chiar macadam închipuit.

Cuvântul permite evocarea și punerea în funcțiune a tuturor puterilor închipuite și sacre. O idee se face act, scoborâtă în cuvânt. Dar cuvântul însuși, nealăturat unei împrejurări descrise, are o viață personală, împrumutată de lucruri, și el poate ajunge la putere de sine stătătoare.

Meșteșugul cuvântului a cernut și cerne fără răgaz lumea și sufletul - și a dat naștere literaturii și elocvenței.

Un cuvânt numește, alt cuvânt îl pune în mișcare, un alt cuvânt îi aduce lumina. Un cuvânt cântărește un miligram, și alt cuvânt poate cântări greutate muntelui, răsturnat din temelie și înecat în patru silabe. Cuvinte-fulgi, cuvinte-aer, cuvinte-metal. Cuvinte întunecate ca grătele și cuvinte limpezi ca izvoarele pornite din ele. Într-un cuvânt se face ziua, și alte cuvinte amurgesc. Cuvintele scapă ca pietrele, sau sunt moi ca melcii. Ele te asaltează ca viespile sau te liniștesc ca răcoarea; te otrăvesc ca bureții, sau te adapă ca roua trandafirică. Chimia, aplicată culorilor și parfumului, este o copilărie, comparativ cu magiile foarte vechi, pe care le realizez cuvintele, de la primele cântece și basme despre Dumnezeu și om.

Toate cuvintele însă, lasate-n voia singurătății lor, sunt ca niște timbre uzate și nu pot evoca peste înconjurul lor îngust nimic. Când vine cântărețul, povestitorul sau apostolul, cuvintele tremură ca păsările îndrăgostite la ivirea liniștitelor dimineți; ele cântă, vorbesc sau amenință și blestemă. Cu aceleași cuvinte cu care ciobanul întoarce caprele în sat, s-a scris Sfân-

ta Scriptură și s-a făcut introducerea în bacteriologie. Și după cum sub un condei cuvintele uscate se îndulcesc, sub un condei mai viu ele înviază mai mult; focul sfânt care le-a zămislit le dă și o vigoare mai dură. Miracolul cuvântului se împlinește cu miracolul înflăcăării lui. Prin cuvinte trec lămpile cu raze divergente ale talentului de-a le reconstrui.

Fiecare scriitor este un constructor de cuvinte, de catapetesme de cuvinte, de turlă și de sarcofagii de cuvinte. Cuvântul construit poate să aibă gust și mireasmă; poate oglindi în interiorul lui profunzimi imense pe-o singură latură construită; el dă impresii de pipăit aspru sau catifelat, după cum sapă-n lespezi sau se strecoară prin frunze.

Nici un meșteșug nu este mai frumos și mai bogat, mai dureros și mai gingaș totodată ca meșteșugul blestemat și fericit al cuvintelor. Dar și cuvintele mor, în aer, ca păsările lovite în cerul senin de paralizie subită a întinselor aripi. În apoteoză, cuvintele dispar pulverizate de un neant nebănuț; căci ele trăiesc exact atât cât durează și obiectul care l-au simbolizat.

Dumnezeu, care-i etern nu și-a pierdut niciodată Cuvântul ...

Tudor ARGHEZI

Bijuteria lirică

Lasă-mi, toamnă, pomii verzi,

Ana BLANDIANA

Lasă-mi, toamnă, pomii verzi,
Uite, ochii mei ți-i dau.
Ieri spre seară-n vântul galben
Arborii-n genunchi plâneau.

Lasă-mi, toamnă, cerul lin.
Fulgeră-mi pe frunte mie.
Astă-noapte zarea-n iarbă
Încerca să se sfâșie.

Lasă, toamnă-n aer păsări,
Pașii mei alungă-mi-i.
Dimineața bolta scurse
Urlete de ciocârlii.

Lasă-mi, toamnă, iarba, lasă-mi
Fructele și lasă

Urșii neadormiți, berzele neduse,
Ora luminoasă.

Lasă-mi, toamnă, ziua, nu mai
Plânge-n soare fum.
Înserează-mă pe mine,
Mă-nseriez oricum.

Este bine să știți...

În această perioadă de pandemie, jurnalul interregional „Banatul” este singurul jurnal care ajunge cu o consecvență lunară la cititori din patru județe!

LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

Denumirea oficială a podului este Ștefan cel Mare. Ceea ce eu ca turist văd este o construcție de beton armat, ridicată în anul 1956. Este un pod funcțional, frumos - dar nu cine știe ce - și deja puțin prea îngust pentru circulația zonei. Peste el trece tăcut tramvaiul nemțesc și cu ceva larmă, celelalte. Ceea ce nu se mai vede este însă mai interesant. În primul rând, podul peste Bega în acest loc era o necesitate. La început a fost un pod de lemn. Creșterea geometrică a numărului de fabrici de acum 120-100 de ani a impus un pod nou, mai mare. Așa că în anul 1871 se construiește un pod metalic peste care să poată trece transporturile grele și pe sub care să treacă șlepurile încărcate cu cereale, materii prime și produse finite industriale. Cum pe atunci podurile metalice erau „la modă”, a apărut și aici unul. Nu trec nici două decenii și explozia industrială și comercială a Timișoarei

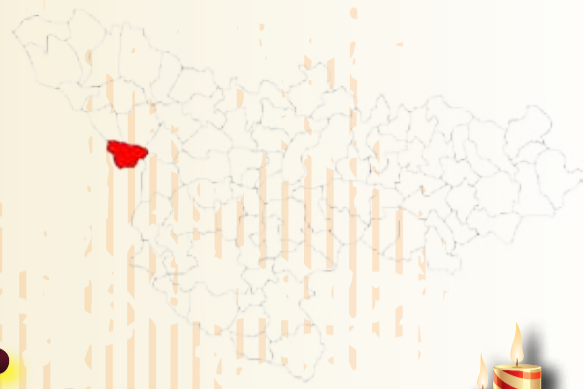

Podul Ștefan Cel Mare (Eiffel) de la Timișoara

îl fac mic, strâmt și cvasiimpracticabil. Cum orașul atinsese o binemeritată faimă internațională și banii se întorceau cu lopata, Primăria comandă un nou pod

tocmai la Paris. Și nu oricui, ci firmei Eiffel. Da, într-adevăr, celebra firmă franceză este proiectanta noului pod metalic din zona gării timișorene, însuși patronul, inginerul Gustav Eiffel, semnează cu mâna lui planșele. Execuția este încredințată în 1891 tot atât de cunoscutelor uzine din Reșița, care fac un pod metalic cu deschiderea de 38 m, cu o lățime carosabilă inițială de 5,60 m, mărită imediat la 7,61 m. În zorii noului veac XX, noi lucrări largesc dimensiunile carosabile. În anul 1941 (de! podul avea deja 50 de ani și trebuia „cosmetizat” - ce vremuri!) lucrările de consolidare permit tancurilor (românești, germane și apoi sovietice) să-l străbătă victorioase. Cum nici un proiectant nu a reușit să prevadă ritmul galopant al creșterii circulației, viața podului este scurtă și în 1956 apare cel de azi, cu care vom străbate veacul și mileniul. În oricare parte ai privi de pe el, vei vedea clădiri impunătoare, cu istorii vechi și interesante.

Foaia de Jimbolia

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

DRAȚI LOCUITORI AI ORAȘULUI JIMBOLIA,

Crăciunul este cea mai frumoasă sărbătoare creștină, Crăciunul înseamnă Sărbătoarea Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos. Nașterea Domnului este prilej de fericire și trăire spirituală pentru fiecare din noi.

Bucuria și sfințenia acestor zile minunate de iarnă să aducă spiritul acestei sărbători prin pace și înțelegere, iar emoția Nașterii Domnului prin dragoste.

Înțelepciunea, răbdarea și bucuria să vă fie călăuză în noul an 2021!

Vă doresc tuturor multă sănătate, Crăciun fericit și sărbători liniștite!

DARIUS ADRIAN POSTELNICU
PRIMAR AL ORAȘULUI JIMBOLIA

ȘEDINȚĂ ORDINARĂ A NOULUI CONSILIU LOCAL

Joi, 26 noiembrie 2020, la Casa de Cultură a Orașului Jimbolia a avut loc prima ședință ordinară a noului consiliu local. În cadrul întâlnirii au fost dezbătute și votate 28 de proiecte de hotărâre și trei plusuri de pe ordinea de zi.

1 DECEMBRIE 2020

Ziua Națională a României reprezintă un prilej de a ne aduce aminte de adevărații eroi ai acestui neam și de faptele mărețe pe care le-au împlinit. Această zi nu are legătură numai cu trecutul, ci și cu prezentul, și cu viitorul. Simbolistica ei ne îndemână spre acțiuni demne de înaintașii noștri. Suntem chemați, așadar, să dăm dovadă de respect reciproc, curaj lucid, ajutor dezinteresat, acceptare multiethnică și efort comunitar.

Având în vedere restricțiile impuse prin lege, anul acesta am ales ca la Jimbolia să cinștim ziua Marii Uniri printr-un tedeum oficial în fața Monumentului Eroilor și o succintă depunere de coroane. Ambele acțiuni s-au desfășurat fără prezența publicului.

La mulți ani, dragi români de pretutindeni!

ȘEDINȚĂ EXTRAORDINARĂ

Componența comisiilor este următoarea:

I. Comisia pentru activități economico-financiare:

1. Ioan Ciofiac
2. Christian Avram
3. Gabor Toth
4. Mihai Sorin Panait
5. Adrian Petruț

II. Comisia pentru amenajarea teritoriului și urbanism, protecția mediului, turism și agricultură:

1. Radu Nicolae Scrob
2. Gabor Kaba
3. Nicușor Vasiliu
4. Mihai Sorin Panait
5. Ioan Trișcău

III. Comisia pentru învățământ, sănătate și familie, culte, activități social-culturale, tineret și sport:

1. Laura Mărioara Ferescu
2. Adrian Petruț
3. Lavinia Alexandra Benga
4. Hademar Gunthard Boss
5. Gheorghe Cristian Flore

IV. Comisia juridică și de disciplină, muncă, protecție socială și protecția copilului:

1. Gabor Kaba
  2. Eugenia Csatos
  3. Andra Maria Buduran
  4. Neculai Tabeică
  5. Larisa Nuți Ciobanu
- Tuturor, înțelepciune și putere de muncă!

SEMAFOARE LA DOUĂ INTERSECȚII DIN JIMBOLIA

La intersecția străzilor Ștefan cel Mare cu Calea Timișorii și Republicii cu Liviu Rebreanu au început lucrările de amplasare și montare de semafoare pentru fluidizarea traficului și prevenirea accidentelor.

Proiectul este finanțat din bugetul local și presupune montarea a 12 semafoare pentru vehicule, 16 semafoare pentru pietoni și bicicliști, nouă semafoare GIP/VID, opt butoane pentru pietoni „touch sound” cu mesaj „LED feedback” două camere de video-detectie, opt bucle de detectie auto/bucle inductive, 12 stâlpi simpli de susținere a semafoarelor, cu fundații etc.

Fie ca Pruncul născut în ieslea din Bethleem să vă umple casele și viețile cu bucurie, sănătate și multă înțelepciune pentru anul care vine. LA MULȚI ANI!”

Consiliul Local al orașului Jimbolia

PAGINĂ REALIZATĂ DE ANA-MARIA LAZĂR

Foaia de Aquatim

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

CASTELELE SAU TURNURILE DE APĂ

DR. ING. ILIE VLAICU, DIRECTOR GENERAL AQUATIM

Rețeaua de distribuție pusă în funcțiune în 1914 a fost ramificată, conductele principale nu erau închise în circuit. Pentru compensarea consumului maxim zilnic au fost construite, la capetele de rețea, două castele de apă. Castelele erau supravegheate permanent de angajați care aveau locuința chiar în incinta acestora. Turnul de apă din Iosefin a fost construit în 1914, iar cel din cartierul Fabric a fost ridicat doi ani mai devreme.

Apa este obținută prin pompare din trei colonii mari de fântâni – de la Urseni și Giroc –, din fântânile forate la mare adâncime, și împinsă în centrala aflată la Ciarda Roșie; după eliminarea particulelor de fier și mangan, filtrate prin straturi de cărbune, este condusă, sub presiune, prin țevi subterane în părțile locuite ale orașului și împinsă până la cele mai înalte etaje ale caselor.

Cele două rezervoare turn din Fabric și din Iosefin sunt în permanență umplute, căci ele au rolul de a menține presiunea egală peste tot și de a aproviziona cu apă casele timp de 3-4 ore în caz de reparații sau alte evenimente neașteptate, când fân-

tânile nu funcționează. Turnul de apă din Fabric a fost prevăzut cu un rezervor care să poată înmagazina 500 mc de apă. Cel din Iosefin avea două rezervoare: unul superior, cu o capacitate de 500 mc, pentru înmagazinarea apei potabile din subteran, și celălalt inferior, de 250 mc, pentru înmagazinarea apei din Bega, folosită în scop industrial. Balustradele scârilor și galeriilor să fie din fier forjat, elegant executate și prevăzute cu mânere din lemn de esență tare. Realizarea exterioară a turnului să fie simplă, dar de bun-gust. Efectul estetic să fie obținut mai degrabă prin alegerea artistică a proporțiilor și prin soliditatea execuției, decât prin excesul decorativ al secțiunilor. Toate lucrările să fie executate din cele mai bune materiale, execuția să fie solidă și de primă calitate doar acestea putând să fie recepționate. (citad din contractul de execuție)

POȘTA REDACȚIEI

CITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

Domnul Nicolae Stanciu din comuna Brestovăț, jud. Timiș, știind că una dintre cele mai mari probleme ale apei potabile este duritatea crescută a acesteia, ne întreabă cum poți testa duritatea apei potabile, pe care tu, la un moment dat, o vei consuma?

Domnule Stanciu, în apă poți găsi destule substanțe nocive organismului nostru, iar duritatea (calcarul) este unul din factorii pe care apa nu ar trebui să-l conțină.

Practic putem verifica apa de la robinet sau din fântână prin diverse metode, dar putem lua și măsuri de siguranță pentru apa pe care o folosim. Astfel că putem verifica apa prin următoarele metode identificate:

- la un laborator chimic specializat;
- prin soluție de testare a durității apei;

Duritatea apei se măsoară în grade germane. Pe buletinul de analiză veți observa un număr, reprezentând gradele germane ale durității apei, astfel:

- între 0 și 5 grade germane, apa este moale;
- între 5 și 15 grade germane, apa este medie ca duritate;
- peste 15 grade germane, apa este dură – Aici apar marile probleme!

De fapt putem spune că verificarea apei se poate face atât la un laborator chimic (cost aproximativ 200 lei / verificare), cât și prin soluție de testare a durității apei (cost aproximativ 50 lei / 30 de verificări).

Prin urmare verificarea apei la un laborator chimic presupune verificarea prin diferite substanțe chimice și teste de specialitate. Dacă vă interesează strict duritatea apei, un test cu picături este cel mai indicat. Dar metoda simplă, pe care o puteți folosi acasă este cea în care puteți observa cantitatea de calcar depusă pe bateriile de apă, pe mașina de spălat sau pe obiectele din inox.

Aquatim vă dorește Crăciun fericit, bucurii și un an nou prosper și bun.
La mulți ani!

AQUATIM CERE ACCEPTUL CLIENȚILOR PENTRU VERIFICAREA CONTOARELOR, FĂRĂ PREZENȚĂ FIZICĂ

Recomandările naționale oficiale, privitoare la limitarea extinderii pandemiei de Covid-19, ne determină să luăm măsuri adaptate la noua situație de criză sanitară, pentru siguranța clienților și angajaților Aquatim, fără însă a-i priva pe consumatori de toate drepturile care le revin în urma contractelor încheiate.

În acest sens, Aquatim continuă activitatea de verificări metrologice, la cererea clienților, cu o modificare însă: pe întreaga perioadă a pandemiei, verificările contoarelor vor fi făcute cu acceptul clienților, dar fără participarea lor efectivă.

Clienții vor fi chestionați în scris, dacă sunt sau nu de acord cu această măsură de criză. În cazul unui răspuns afirmativ, transmis tot în scris, echipele Aquatim vor efectua verificările metrologice, urmând ca rezultatul acestora să le fie transmis consumatorilor, electronic. În cazul unui refuz – de asemenea în scris – contoarele vor fi verificate la o dată ulterioară, atunci când situația o va permite.

Menționăm că verificarea contoarelor la sesizările clienților se face în prezența Metrologiei de stat. Aquatim își reafirmă deschiderea totală de-a veni în sprijinul consumatorilor, cu informații și răspunsuri din orice domeniu al companiei, prin intermediul Call Centerului deschis special pentru ei.

Numărul nostru unic 0356 914 vă stă la dispoziție. Vă mulțumim și vă dorim sănătate!

60% DIN REZERVA TOTALĂ DE APĂ A EUROPEI SE AFLĂ ÎN ROMÂNIA!

CRENGUȚA RADOSAV

Conform Business Magazin, aproape un milion de oameni decedează, anual, din cauza apei infestate sau a lipsei acesteia, iar 844 de milioane de persoane nu au acces la apă potabilă, deși 70% din suprafața Terrei este acoperită de apă. Cert este că penuria de apă la nivel global este o realitate dură care trebuie gestionată urgent și inteligent.

Inedit, în cel mai bun sens al cuvântului, este că România, cu 2.500 de izvoare și 60% din apele minerale din Europa, se află pe podiumul statelor cu cele mai bogate resurse subterane de apă. Chiar și așa, însă, pericolul nu este depășit, iar crizele din această perspectivă sunt pe agenda națională.

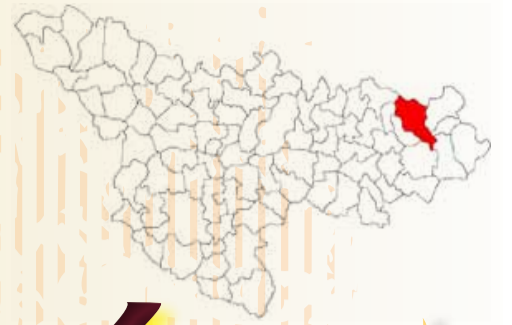
Pentru o țară africană spre exemplu penuria de apă ar fi ceva obișnuit, evident nu și just. Pentru europenii aflați în fața perspectivei sumbre de a li se raționaliza lichidul vital, sună deplasat și bizar, însă perfect real.

Chiar dacă pare puțin plauzibil ca apa să se termine, în condițiile în care 70% din suprafața Terrei este formată din apă, totuși, procentul apei dulci este de doar 2,5%, o mare parte din această cantitate fiind stocată în gheață și zăpadă.

De reținut este faptul că, în realitate, populația are acces imediat la doar... 1% din resursele de apă dulci!

Foaiia F de Făget

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

DRAȚI LOCUITORI AI ORAȘULUI FĂGET,

La vreme de mare sărbătoare creștină, vă urez ca minunatele nopți ale Crăciunului, colindelor și datinilor strămoșești să vă găsească la ceas de bucurie alături de oaspeții cei dragi. Vă doresc tot binele, gândurile bune și curate să vă însoțească pretutindeni, fericirea și succesul să vă fie mereu alături!

La mulți ani!

MARCEL AVRAM
PRIMAR AL ORAȘULUI FĂGET

TRANSPARENȚA ADMINISTRATIVĂ

În urma alegerilor din toamna acestui an, la mijlocul lunii trecute, în ședința Consiliului Local Făget au fost stabilite comisiile de lucru și membrii acestora și s-a votat viceprimarul orașului. Iată componența comisiilor:

Comisia economică, buget finanțe, ecologie și protecția mediului, administrarea patrimoniului.
Președinte: Mureșan Ioan (PSD)

Secretar: Gaspar Dan (PNL)
Membrii: Leucă Georgeta (PNL); Sita Vasile (PNL); Boambă Bogdan (PSD).

Comisia juridică, pentru administrație publică locală, amenajarea teritoriului și urbanism, relațiile cu publicul, drepturile omului.

Președinte: Pușcaș Mihai (PNL)
Secretar: Dumitrescu Silviu (PSD)
Membrii: Doica Voinescu Camelia (PNL); Birău Victor (PSD); Avramescu Claudiu (PNL).

Comisia pentru sănătate, cultură, învățământ, sport, culte și probleme ale minorităților.

Președinte: Tomoni Dumitru (PNL)
Secretar: Antoni Ionel (PSD)
Membrii: Manole Samir (PSD); Bașiu Dan Paul (PMP); Iova Ioan (PNL).

Viceprimar a fost ales domnul Claudiu (PNL).
La sfârșitul ședinței, domnul profesor Marcel Avram, edilul orașului ne-a spus: „Le doresc tuturor să aibă înțelepciune și putere de muncă!”

RESTITUIRI FĂGETENE

A FOST LA ALBA IULIA: IOAN MUNTEAN (1898–1988)

Prof.dr. Dumitru TOMONI

S-a născut la 24 martie 1898, în satul Bătești, într-o familie de țărani gospodari. Cultivarea pământului va constitui și pentru Ioan Muntean principala îndeletnicire. Participă la Primul Război Mondial, începând cu anul 1916, fiind rănit pe front și internat într-un spital militar din Budapesta. Se va întoarce în sat și

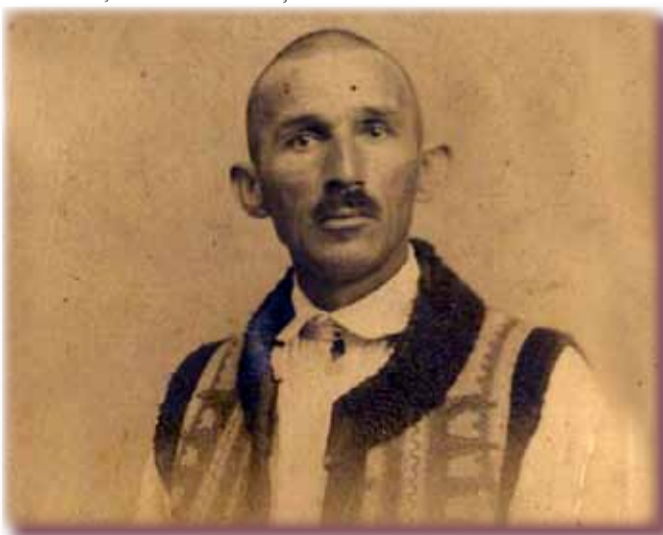
va participa la Adunarea de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918, deși avea doar 20 de ani. Aceste evenimente l-au marcat pe Ioan Muntean pentru toată viața, așa cum va mărturisi peste ani:

„E mult de atunci, aveam doar 20 de ani, iar acum am 82 ani, deci sunt 62 de ani, așadar, cu ocazia împlinirii a 62 de ani de la Unire, m-am gândit să arunc o privire memorială la 1 Decembrie 1918 și am scris aici tot ce îmi mai pot aminti din trecut... În ziua de 30 noiembrie 1918, pe la amiază, eram în gara Făget, așteptând trenul care se formase din Lugoj, special pentru bănațenii care mergeau la Alba Iulia. Șeful convoiului era Caius Brediceanu, mare luptător al românilor din Banat în parlamentul din Budapesta. Seara, am ajuns devreme în Alba Iulia. În oraș n-am mai avut loc, atâtă lume era adunată, și noi am fost încântați într-o comună vecină. Acolo am stat până noaptea târziu, la cămin unde se făceau probe de cântări cu corul pentru mâine zi. Dimineața am pornit spre Alba Iulia. Începând de la gară până sus în cetate erau țărani ardeleni din Gara Națională, înșirați de o parte și de alta a drumului, tot la 4-5 pași unul de altul, cu arma la picior sau în spate și cu tricolorul încins în diagonală. Era un capitan de infanterie, parcă îl văd alergând în sus și jos, dând ordinele necesare. Acesta era capitanul Medrea, comandantul Gărzii Naționale din Alba Iulia. O lume de oameni urca mereu în cetate, sus pe Câmpia Libertății. Iată-ne ajunși sus. Acolo erau mai multe tribune de unde vorbeau conducătorii”.

Comunicarea hotărârii de unire a Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu România a produs o firească bucurie și emoție în rândul participanților:

„În sfârșit, după atâtea vorbiri și dezbateri, Vasile Goldiș a dat cetire următoarei rezoluții: «Vrem unire necondiționată cu Țara-Mamă!». Atunci lumea a izbucnit în urale: «Trăiască România Mare!» și corurile au intonat cântări naționale «Deașteaptă-te române», «Hai să dăm mână cu mână» și altele”.

Emoționantă a fost și întoarcerea acasă:

„Adunarea a luat sfârșit, zecile de mii de oameni au început a se retrage spre gară, unde trenuri speciale îi așteptau pentru reîntoarcerea spre casă. Venind pe tren spre casă, din întâmplare, am fost într-un vagon cu dr. Caius Brediceanu din Lugoj, care a fost șeful convoiului din Banat. Cum am spus, eu eram pe coridorul vagonului și îmi aduc aminte cum am cântat o cântare:

«Români, haidem ca să ne răzbumăm./ E timpul de unire./ Nu mai putem, nu mai putem/ Nimic să mai răbdăm/ Dușmanului, pieire!/ Carpații azi cheamă ai săi brazi./ Banatul și Ardealul o cheamă/ Pe scumpa lor iubită mamă!»

Ușa unui cupeu s-a deschis și eu fusei invitat înăuntru. Atunci, Caius Brediceanu m-a întrebat că de unde am învățat cântarea asta și de unde sunt. Eu i-am spus că un coleg de la noi din sat cunoaște nota și de la el am învățat... Trenul a șuierat de oprire. A ajuns în gara mea, la Făget. O strângere de mână și ne-am despărțit”.

Întors acasă, Ioan Muntean s-a simțit dator să împărtășească consătenilor bucuria și emoția de care el a avut parte:

„Ajuns acasă eram întrebat de toți oamenii din sat cum a decurs adunarea de la Alba Iulia. Le-am spus că s-a hotărât alipirea necondiționată cu Țara Mamă. Le-am spus cu câtă însuflețire s-a ținut adunarea și cât de mișcați am fost toată suflarea românească de bucurie. Noi, tineretul din sat, ne-am adunat și am început să formăm un cor de 4 voci, așa că, la Crăciun, am cântat în biserică, am dat răspunsul la Sfânta Liturghie și am depus jurământul de credință sub un drapel românesc, un tricolor a reuniunii noastre de cântări. Tot atunci am fost invitat de coriști să țin un mic discurs despre evenimentele Unirii și care au fost cauzele de s-au rupt lanțurile robiei... După terminarea modestei mele vorbiri, am observat că la multe persoane au început a picura lacrimi de bucurie, căci s-a împlinit visul de veacuri al poporului românesc”.

Nu va fi scutit de greutate și necazuri nici după Marea Unire, pierzând în șapte ani soția și trei fete. În 1928 se va recăsători a doua oară și va avea doi copii. Datorită prestigiului de care s-a bucurat în rândul consătenilor, va fi ales în mai multe rânduri primar al localității Bătești. Va participa și la cel de-al Doilea Război Mondial, fiind mobilizat într-o unitate de aviație. După terminarea războiului va cunoaște noi realități ale statului socialist. Ioan Munteanu a fost un țăran luminat, cu dragoste de carte, a citit mult, a scris versuri, a dat interviuri și, mai ales, a povestit cu savoare întâmplări și impresii dintr-o viață zbuciumată. Moare la o vârstă patriarhală de 90 de ani, la 3 noiembrie 1988, fiind înmormântat în cimitirul din Bătești.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Lipova

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

DRAȚI LOCUITORI AI ORAȘULUI LIPOVA,

În pragul marelui praznic al Nașterii Domnului, vă adresez sincere urări de sănătate, viață lungă și bucurii în casele voastre.

Sărbători fericite!

FLORIN PERA
PRIMAR AL ORAȘULUI LIPOVA

PE ȘANTIER ÎN WEEKEND

Chiar dacă era sâmbătă, deci zi de weekend, edilul orașului Lipova, domnul Florin Pera, împreună cu domnul Mircea Jichici, s-au aflat pe șantierul destinat realizării accesului rutier dinspre str. A. Vânătu către rampă de primiri urgențe a noului Spital Orașenesc Lipova și amenajarea curții interioare.

Astfel am aflat că pe lângă reabilitarea drumului de acces vor fi create și parcări atât pentru cadrele medicale, cât și pentru pacienți. Totodată se lucrează la montarea bordurilor, precum și a terasamentului pentru alei, partea carosabilă și parcări.

DIN AGENDA PRIMĂRIEI

Orașului Lipova a participat în 11-12 noiembrie 2020 la Delegația de afaceri online „Orașe inteligente din Republica Cehă, Austria, Italia și România”, în contextul Congresului Mondial Smart City Expo de la Barcelona, din 17-18 noiembrie 2020.

Cu aceasta ocazie, Primăria Orașului Lipova a avut programate și câteva întâlniri cu firme germane, având în vedere tendințele în dezvoltarea urbană axate pe digitalizare și orașe smart, dar și noul cadru financiar 2021-2027.

Rubrica școlii

NU ESTE RĂSPUNSUL CEL CARE LUMINEAZĂ, CI ÎNTREBAREA

Leva Sorina Lucaci din orașul Lipova, ne întreabă cum este corect: prognostic sau pronostic? Dragă Sorina, termenii prognostic și pronostic au origine comună. Din limba greacă substantivul prognostikon, cu adjectivul prognostikos, a trecut în latină în forma prognosticum (prognosticus), fiind preluat în multe limbi europene, franceză-pronostic, germană – prognostic, italiană – pronostico, prognostic sau pronostic – engleză etc.

Se observă astfel că termenul a fost asimilat cu sau fără consoana „g”. În limba română, au fost acceptate ambele variante, atât pronostic, cât și prognostic, majoritatea dicționarelor de specialitate făcând trimitere, după caz la următoarea formă exemplu prognostic s.n. v. pronostic.

În unele lucrări, însă, se face o diferențiere lexicală între cele două cuvinte, care, potrivit lingviștilor, s-a impus de mai multă vreme. Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic separă, din punct de vedere semantic, cele două forme. „Prognostic”, cu accent pe penultima sau pe ultima silabă, are sensul de „prognostic medical”, iar „pronostic”, cu accent pe silaba finală apare cu înțelesul de „previziune”.

O ușoară diferențiere se face și în Dicționarul Enciclopedic (volumul V, 2004), unde sensul principal al lui „prognostic” este de „previziune a evoluției unei boli (...), iar prin extensie, al doilea sens acela de „previziune a evoluției unui fapt sau unui fenomen (...).”

„Pronostic” apare aici cu explicația de „ipoteză privitoare la desfășurarea și la sfârșitul unor evenimente, al unor acțiuni, competiții viitoare”.

Majoritatea celorlalte dicționare însă acceptă ambele forme, indiferent de contextul în care le utilizăm. Recomandarea noastră este aceea de a ține cont de instrumentul de referință în materie de limba română – DOOM 2005, dar și de uzul care, într-o oarecare măsură a impus de această dată regula. Așadar, „prognostic” este recomandat să se folosească în vorbire sau scriere în context medical. De exemplu: „Medicii dau un prognostic sumbru”, iar atunci când e vorba de previziuni asupra unei competiții sportive, electorale, pariuri etc, să se utilizeze termenul „pronostic”.

În preajma sfințelor sărbători transmitem tuturor locuitorilor orașului urări de sănătate și fericire.

La mulți ani!

Consiliul Local al orașului Lipova

ÎNDEMNUL CARE ZIDEȘTE

FACEȚI DIN FIUL MARIEI UN PRIETEN AL COPIILOR VOȘTRI

BARTOLOMEU ANANIA

Îmi rog fierbinte pe părinți să aibă grijă de copiii lor. Știu că avem multe familii adevărate, cu părinți iubitori și copii cuminiți. Dar tocmai de aceea vă rog și vă îndemn, părinților, să fiți veghetori, ca nu cumva copiii voștri buni să încapă pe mâna celor ce-i strică, sau să aibă la îndemână ceva ce le poate întina ființa.

Nu-i lăsați doar pe seama școlii, căci într-o școală pot exista programe perverse sau o direcție care, în schimbul câtorva cadouri ieftine, le permite traficantilor să-și etaleze scărboasele mărfuri în văzul copiilor. Ajutați-vă odraslele să învețe cu drag și să se poarte frumos! Cutremurați-vă de familiile destrămate și de copiii lor rămași pe drumuri, bântuiți de mizerie și de vicii precoce. Oferiți-le pruncilor voștri mai puțin televizor și mai multă lectură: din cărțile frumoase și, pe cât se poate, pagini alese din Sfintele Scripturi.

Eu cunosc un copil care a citit Biblia, în întregime, la vârsta de zece ani; nu e important ce și cât a înțeles, ci faptul în sine că a citit-o și n-a uitat-o.

Faceți din Fiul Mariei un prieten al copiilor voștri; și fiți siguri că Pruncul Iisus vă va surăde din iesle, iar Copilul Iisus va merge spre Nazaret ținându-vă de mână.

AȚIUNEA DE STRÂNGERE A CÂINILOR FĂRĂ STĂPÂN

La mijlocul lunii trecute, Primăria Orașului Lipova împreună cu „Asociația Paws United” au continuat identificarea și ridicarea câinilor fără stăpân de pe raza Orașului Lipova, astfel încât disconfortul generat de prezența câinilor fără stăpân să fie limitat. În urma acestei acțiuni au fost ridicați 33 de câini care au fost transportați la adăpostul de câini cu sediul în comuna Zăbrani, județul Arad.

Câinii ridicați au fost deparazitați, vaccinați și sterilizați. Patrupedele care sunt identificate pot fi recuperate ulterior de către stăpânii acestora sau adoptate în cazul în care cineva dorește să le ofere atenție, îngrijire și timp.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Giarmata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Valorile morale nu trebuie să fie doar teorie, ele trebuie să întruchipeze caracterul unui om

Claudiu MIHĂLCEANU - Primar al comunei Giarmata

După alegerile locale din acest an, în câteva primării din Banat, au apărut primari noi temători de dialogul cu presa, poate și pentru că o parte din ei se află pentru prima dată în contact cu problemele administrative. La Claudiu Mihălceanu nu este cazul pentru că domnia sa chiar are o experiență serioasă în administrație și în acest caz, are cum se spune, „vorbele la el”. Politicos, deschis, el poate fi un exemplu de cum știe un edil să-și facă cunoscute, celor care l-au ales, precum și celor pe care dorește să-i atragă, ca investitori, obiectivele sale.

Domnule primar, deși trecem printr-o gravă criză sanitară, vă rog să îmi spuneți, ce veți pregăti cetățenilor, acum în luna decembrie, numită și a cadourilor, pe perioada sărbătorilor de iarnă?

► Faptul că suntem în aceasată criză teribilă de Covid19, evităm să organizăm evenimente publice pentru a nu provoca extinderea infectărilor. Trecem și prin tranziția de la vechea administrație la cea nouă și necesită timp să punem lucrurile la punct. Bugetul este făcut de fostul primar, iar noi vrem să dăm continuitate anumitor lucrări. E foarte greu să pregătești ceva în această situație foarte critică din toate punctele de vedere. Pandemia ne-a pus la pământ pe toți și ne-a făcut să fim departe de cetățeni și de sărbătorile de iarnă. Intru în primărie la 7-8 dimineața și ies seara la 8-9, pentru a reuși să fac o reorganizare. Am fost și viceprimar, am experiență de 12 ani în administrație, dar e diferență mare dintre cele două posturi. Totuși vom oferi cadouri micilor școlari. De asemenea, am depus pe fonduri europene și sunt optimist că vom câștiga un proiect pentru a achiziționa 460 de tablete pentru școala online în Giarmata. Acum, când vorbim, mă aflu într-un morman de acte. Cred că fiecare primar aflat la primul mandat vrea să arate că poate și face tot posibilul să îi iasă totul bine. Eu sunt născut și crescut aici în localitate și sunt trup și suflet aici. Iubesc tot ce înseamnă „acasă”! Iubesc comuna în care m-am născut, limba pe care o vorbesc și pe toți ai mei: familie, prieteni și colegi! Și iubesc România! Frumusețea ei, cultura și istoria ei, oamenii buni și calzi care încă mai există și pentru care merită să luptăm în fiecare zi! Valorile morale nu trebuie să fie doar teorie, ele trebuie să întruchipeze caracterul unui om. Vreau să îmi demonstrez mie că se poate face o administrație cu totul altfel decât se cunoaște. Vreau să duc la bun sfârșit proiecte care să se identifice cu mine ca primar, să fie unice.

Cum stați cu alianța politică în Consiliul Local Giarmata, pentru a avea majoritatea?

► Am bătut palma cu PNL, dar am găsit deschidere și la USR și la candidații independenți să vină în echipa noastră. Totuși nu au fost validați toți consilierii locali. Asta ne oprește să alegem viceprimarul. Iată, au trecut peste două luni de la alegerile din 27 septembrie și nu avem încă viceprimar în comuna Giarmata, acum când vorbim, în 3 decembrie. Cred că toți asteaptă ziua de 6 decembrie să treacă alegerile parlamentare, apoi, totul se va așeza de la sine, după ce se va creiona viitorul parlament al României și guvernul. Atunci se va tranșa problema și la nivel județean și local, unde alianțele nu s-au încheiat încă.

Domnule primar, povestiți și despre acel proiect extraordinar, privind introducerea extinsă a canalizării și a rețelei de apă în Giarmata, cu sprijinul Aquatim.

► Suntem bucuroși să spunem că s-a semnat contractul în 19 noiembrie 2020 de lucrări „Execuție rețele de apă și canalizare Giarmata Vii, Giarmata și Cerneteaz, dar proiectul este mai extins și în Giarmata Vii, Cartier Aeroport și Covaci” și se va ocupa de lucrări Asocieria S.C. Teoval & Co S.R.L. – S.C. Lucy Star S.R.L. – S.C. Hidroterm S.A. Acest contract face parte din „Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Timiș, în perioada 2014-2020”, din cadrul Programului Operațional Infrastructură Mare (POIM), și are valoarea de 32.778.453,63 lei, fără TVA. Locuitorii zonelor în care se vor desfășura lucrările vor beneficia la finalul acestora de 6,7 km de conducte de apă potabilă, 14,9 km conducte de aducțiune apă potabilă, 16 km conducte de canalizare, cinci stații de pompare a apelor uzate, 7,6 km conducte de refulare, o stație de pompare a apei potabile și 2 două gospodării de apă cu: stație de clorare, stație de pompare și rezervoare pentru înmagazinarea apei. Rețeaua de apă va fi de 2.076 metri în Giarmata, iar în Cerneteaz tot peste 2.000 de metri. Durata de execuție a lucrărilor este de 24 de luni. Sperăm ca acest constructor să fie serios și să ducă la îndeplinire cu succes acest important proiect în Giarmata.

Ședințele Consiliului Local Giarmata se transmit online?

► Sunt bucuros că în sfârșit, proiectul de hotărâre inițiat de mine, privind transmiterea în direct a ședințelor Consiliului Local Giarmata, a fost pus în aplicare începând cu ședința de Consiliul Local de la sfârșitul lunii noiembrie. Acest fapt a avut un impact pozitiv în rândul cetățenilor, astfel că, cele peste 2000 de vizu-

alizări a unei ședințe „normale” a consiliului, arată preocuparea cetățenilor pentru ceea ce se întâmplă în comunitatea noastră, iar acest lucru nu poate decât să mă bucure.

Cum este cu acel drum de ocolire care ridică unele probleme?

► Un program de administrare eficient pleacă de la câteva principii simple: planificare, organizare, sustenabilitate, coerență. Îmi doresc soluții pentru cât mai multe dintre problemele cu care ne confruntăm zilnic și nu voi fi niciodată adeptul măsurilor populiste care nu rezolvă nimic. În acest context, vechea administrație anunța cu surle și trâmbițe începerea lucrărilor pentru lărgirea la patru benzi a DJ 691, de la autostradă la Timișoara, ori Giarmata nu este pregătită în acest moment să facă față blocajului rutier care se previzionează. În 2019, ca urmare a unui proiect pe care l-am depus, susținut și implementat, a fost pietruită o variantă ocolitoare și consider că este obligatoriu acum ca acest drum să fie asfaltat, astfel încât să nu avem probleme în viitorul apropiat. De aceea, în programul meu de management pentru comuna Giarmata, acest proiect este prioritar! Din păcate birocrăția este foarte mare și e foarte dificil să obții acele avize pe care nu le avem și sperăm către vară să avem acest tronson, dar va fi foarte greu, dar noi vom munci să rezolvăm cu documentația.

Cum merge proiectul cu construcția noii școli din Giarmata?

► Evident că e un proiect foarte important și trebuie să îl continuăm spre binele elevilor și profesorilor din localitatea noastră. E un proiect foarte ambițios, este mare și necesar, pentru ca să creăm condiții europene de învățare pentru elevi. E o investiție enormă de 22 de milioane de euro. Aproape suntem la finalizare, dar mai avem de lucru. Acum trebuie să facem dotările de interior. Eu cred că la anul pe timpul acesta... lucrarea va fi gata.

Sunt sigur că veți reuși cu succes nu numai acest proiect mareț, ci tot ceea ce v-ați propus, mai ales că dumneavoastră sunteți tânăr și energic și aveți în jurul dumneavoastră o echipă tânără.

► Despre tinerii din politică cu bannere mai mici, dar cu potențial să răstoarne buturuga mare am mai vorbit. În viață, un om hotărât valorifică oportunitățile care îi ies în cale. Își face o familie când consideră că e timpul, dă naștere unui copil când simte că e timpul, este întotdeauna responsabil pentru nevoile celor din jur, ale familiei lui, străzii lui, satului lui, comunei lui, se pregătește pentru când consideră că e timpul să candideze! Mare îndrăzneală în ziua de astăzi să te lupti cu timpurile!

Foaia de Remetea Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

DRAȚI LOCUITORI AI COMUNEI REMETEA MARE,

Luna decembrie găzduiește cea mai veselă sărbătoare creștină: Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos. Cu acest prilej vă adresez sincere urări de sănătate, viață lungă și pace în casele voastre. Fie ca bunul Dumnezeu să îngăduie ca anul ce stă să vină să fie mai bun și mai liniștit decât acesta.

Crăciun fericit!

Ilie COLUBOV

PRIMAR AL COMUNEI REMETEA MARE

POȘTA REDACȚIEI

ELEVII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

Eleva Natalia Sima, din comuna Remetea Mare, ne întreabă cum spunem corect: „deservire ireproșabilă” sau „servire ireproșabilă”?

Dragă Natalia, o pretinsă greșală privind folosirea termenilor „a deservi” și „deservire”, ce a atras după sine indignarea unor cititori a fost observată, încă de acum o jumătate de secol, de lingvistul Alexandru Graur. Tema a fost reluată de doamna Rodica Zafiu, profesor în cadrul catedrei de Limba Română a Facultății de Litere a Universității din București, care a observat că revolta împotriva presupusei erori apare și astăzi în rândul internauților, pe bloguri sau forumuri, unde, prin diverse comentarii, sunt condamnate formulări de tipul „policlinica ce deservește această zonă”, ori „deservirea clienților” sau „deservire ireproșabilă” etc.

Specialiștii explică, însă, că termenii „a deservi” și „deservire” provin din franțuzescul „desservir”, unde apare cu trei sensuri, adică,

- a) a asigura un serviciu
- b) a strânge masa, a debarasa
- c) a dăuna, a aduce prejudicii

Potrivit regulilor, „a deservi” are înțelesul de „a face cuiva un rău serviciu, a acționa în dauna cuiva, a nu servi cum trebuie” și „a presta un serviciu în folos public, a servi o colectivitate, a avea în grijă supravegherea și dirijarea funcționării unei mașini”.

Asemenea polarizări ale sensurilor unor omonime pot crea și confuzii, ambiguități involuntare sau echivo-uri voite, ca în enunțul «Serviciile secrete românești au deservit puterea politică».

Cu sens negativ cuvântul „deservire” apare foarte rar, în locul acestuia fiind folosit „deserviciu”. În schimb, cu înțelesul pozitiv este utilizat de multă vreme: „farmacia deservește întreaga populație”, „autobuzul deservește cartierul” etc).

Așadar, vorbitorii trebuie să țină cont de dublul sens, respectiv omonimia termenului „a deservi”, pentru a nu cădea pradă „capcanelor limbii române”, cum le numea reputatul lingvist Alexandru Graur.

IERI CA ȘI AZI...

ASEMĂNĂRI CU PANDEMIA DE CORONAVIRUS DE AZI

Toată lumea se întreabă azi dacă acest flagel gripal are un egal în trecutul omenirii. Sigur că are, nici măcaș pe care o purtăm azi nu este ceva nou. Ea a mai fost purtată și în timpul pandemiei de gripă spaniolă din 1918. Acum un secol, în 1918, imediat după Primul Război Mondial, peste 50 de milioane de oameni au fost infectați cu virusul așa numitei „gripe spaniole”. Pandemia a durat din ianuarie 1918 până în decembrie 1920.

În ciuda faptului că a fost numită „gripă spaniolă”, a pornit în Franța, după război, și se spunea că ar fi fost adusă de soldații americani în Europa. Virusul ar

fi ucis 25 milioane în primele 25 de săptămâni de pandemie.

În India au murit 17 milioane de persoane, aproximativ 5% din populația din acea epocă, atingând o rată a mortalității de 20% în unele zone.

În SUA, aproape 28% din populație a suferit gripa și 500-675 de mii au murit.

În Marea Britanie au murit 200.000; în Franța peste 400.000. Spania a fost una dintre țările cele mai afectate, cu opt milioane de infectați și aproximativ 300.000 morți.

Cu prilejul mării sărbători a Nașterii Mântuitorului nostru Iisus Hristos, urăm tuturor locuitorilor comunei multă sănătate, belșug și fericire!

La mulți ani!

Consiliul Local al COMUNEI REMETEA MARE

RUBRICA BISERICII

IUBESC SAU NU IUBESC?

ARSENIE PAPACIOC

Porunca iubirii e porunca cea mai mare, de aceea insistă Mântuitorul. Deci e o întrebare justificată; să ne-o punem toți: „Iubesc sau nu iubesc?” că e poruncă, dragă! Să nu credeți că Mântuitorul a vorbit numai pentru veacul respectiv, pentru apostoli. Nu. A vorbit pentru toate timpurile. Și noi avem privilegiul că suntem creștini. Și atunci sigur că nu o să-l urmăm pe Tutankhamon sau pe Budha. Noi îl urmăm pe Hristos. Băgați de seamă, iubirea e criteriu de Judecată!”

Iubirea răspunde la toate întrebările: iubirea aduce prunci, care dau valoare nemaipomenită căsniciei - zâmbetul lor - și creează unitate nezdruccinată familiei. Dar, vă repet, nașterea de prunci nu este scop căsniciei, este o consecință. Scopul este stimularea reciprocă spre mântuire.

În iubire nu există nimic rațional. „Nu știu de ce îl iubesc pe acela!”. Iubirea nu are nici început, nici sfârșit, există deodată cu Dumnezeu. Deci, ca să se depășească această răceală, trebuie să se ducă o viață creștinească.

Dacă nu poți să-ți iubești vrăjmașii, măcar să nu-i urăști și nu mai ești în baltă, ci pe treaptă.

Din albumul localității Ianova

Cui privește poza de mai sus și cunoaște Ianova de azi, îl va fi greu să creadă că imaginea datează doar din anul 2008. „Această imagine, îmi spunea actualul edil, domnul Ilie Golubov, chiar e din 2008 de la preluarea primului meu mandat. Comparati și dumneavoastră...”

Adevărat, Ianova de azi, cu gaz la poartă și drumuri asfaltate, e greu de recunoscut în imaginea pe care o vedem.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia F de Voiteg

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

DRAȚI LOCUITORI AI COMUNEI VOITEG,

Fie ca marea sărbătoare a nașterii Mântuitorului nostru Iisus Hristos, prilej de bucurie pentru tot neamul nostru creștin, să vă aducă pace în case, sănătate și viață lungă.

La mulți ani!

Consiliul Local al comunei Voiteg

REGULI PENTRU BUNICI

ATUNCI CÂND SE NAȘTE UN COPIL, SE NASC ȘI BUNICI

Dacă bunicii doresc ca totul să se desfășoare în pace și armonie, iar copiii și părinții să aibă o relație sănătoasă și echilibrată, bunicii trebuie să respecte aceste reguli:

- să nu sugereze nume pentru bebe;
- să nu cumpere cadouri substanțiale fără să discute cu părinții.
- să nu le impună opiniile și credințele nepoților;
- să nu îi țină pe părinți dezinformați;
- să nu îi facă pe părinți să se simtă vinovați de alimentația copiilor;
- să nu îi facă de răs pe părinți în fața copiilor;
- să nu folosească șantajul emoțional;
- să nu ignore regulile impuse de părinți;
- să nu vorbească urât despre părinți de față cu nepoții;
- să nu încalce în secret regulile impuse de părinți;
- să nu facă comparație între nepoți;

- să nu ducă nepoții la tuns, ca surpriză;
- să nu încerce să afle lucruri despre părinți de la copii;
- să nu le dea cadou un animal de companie;
- să nu pună la îndoială ce spun părinții, în fața copiilor;
- să nu îi folosească pe copii pentru muncă.

Rubrica școlii

CIRCUITUL APEI ÎN NATURĂ PE ÎNȚELESUL ELEVILOR

Circuitul apei în natură este un fenomen natural ce descrie mișcarea apei la suprafața pământului, în atmosferă și sub pământ. Este important însă cum explicăm circuitul apei în natură pe înțelesul copiilor, astfel încât să înțeleagă și cum se produc cele mai frecvente fenomene meteorologice naturale.

Circuitul apei în natură se traduce prin faptul că apa circulează constant dintr-un loc în altul prin evaporare, condensare, precipitații sau colectare. Soarele este o forță determinantă în circuitul apei în natură.

În natură, apa se găsește în stare lichidă – în mări, râuri, lacuri, oceane, în stare solidă -în ghețari și în stare gazoasă – în nori. Acestea se numesc stări de agregare. Prin intermediul fenomenelor de evaporare, condensare și solidificare, apa trece dintr-o stare de agregare în alta, circulând în atmosferă.

Evaporarea este procesul prin care apa se transformă din starea lichidă în starea gazoasă sau vapori. În acest fel, evaporarea este principalul mod prin care apa în stare lichidă se întoarce în atmosferă, în circuitul general al apei, sub formă de vapori.

CARE A FOST CEA MAI GREĂ IARNĂ DIN ROMÂNIA?

Prof. univ. dr. AUREL MIHUȚ

Din amintirile buniciilor și părinților noștri care, își amintesc despre zile întregi în care zăpada a căzut neconținut, cea mai grea iarnă din România a avut loc în 1954 și a fost botezată „Marele Viscol”. Potrivit statisticilor Administrației Naționale de Meteorologie, în luna februarie a anului 1954 viscolul a lovit România în patru reprize, în perioadele 1-4 februarie, 7-9 februarie, 17-19 februarie și 22-24 februarie.

Conform meteorologilor, cel mai gros strat de zăpadă din istoria măsurătorilor ANM a fost consemnat în orașul Călărași: 173 cm, dar troienele au atins 2-5 metri în sud-estul și estul țării. Vântul a suflat în acele zile cu până la 126 kilometri pe oră. Au fost zone din București în care zăpada era înaltă de 5 metri. Troienele erau atât de mari în capitală încât autoritățile au săpat tuneluri prin zăpadă pentru ca să poată circula tramvaiele. Mulți bucureșteni au rămas blocați în case. Pe străzile Bucureștiului au fost scoase tancurile Armatei, iar mii de militari, înarmați cu lopeți, au lucrat zi și noapte pentru a elibera străzile pline de omăt. O mare parte din zăpadă era aruncată în râul Dâmbovița.

BIJUTERIA LIRICĂ

Infatuare

Romulus VULPESCU

*Îmi sunt contemporan - și mi-e de-ajuns:
Întregul paradis în mine-ncape.
Nu-mi pot fi întrebare, nici răspuns,
Dar, uneori, simt că îmi sunt prea aproape.*

*N-am decât vârsta gândurilor mele,
Nu pot îmbătrâni decât c-un vis;
În mâini port un buchet de asfodel
Și-n ochi - un ev de fum și-un zeu ucis.*

*Pot foarte bine să rămân închis
Și să mă zbat între oglinzi rebele,
Multiplicat în orice gând proscris,
Murind la fel în orișicare piele...*

*Doar uneori, când mă răsfrâng în ape,
Dar nu-mi pot fi-ntrebare, nici răspuns,
Pricep - când paradisul stă să-mi scape -
Că-mi sunt contemporan de nepătruns.*

Rubrica Bisericii

E INADMISSIBIL SĂ JURI CU MÂNA PE BIBLIE ȘI SĂ FACI LEGI ÎMPOTRIVA BIBLIEI!

BARTOLOMEU ANANIA

Din vremea Vechiului Testament, sub domnia lui Iosia, a fost descoperită în templu cartea Deuteronomului, adică Legea dată de Dumnezeu lui Moise. Iar regele, după ce a citit-o, și a dat seama cu durere de enorma distanță ce se produse între poruncile lui Dumnezeu și comportamentul poporului pe care el, regele, îl cărmuia. Așa s-a hotărât să stărpească idolatria și relele moravuri, restaurând ordinea morală în societate.

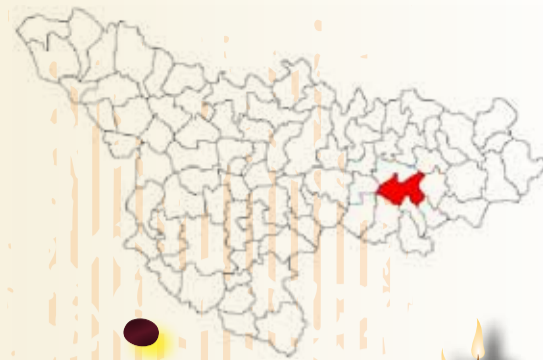
Așa s-ar cuveni să fie și-n zilele noastre: Biblia din Parlament ar trebui să existe nu doar ca obiect în fața căruia demnitarii își depun jurământul, ci și ca îndreptar pentru legile pe care aceștia le plănuiesc, le votează și le promulgă. Dacă ei ar deschide Biblia numai câteva pagini, atunci în țara noastră nu ar mai exista acte normative menite să legifereze sau să permită pornografia, prostituția, homosexualitatea, concubinajul, practici care nu sunt altceva decât tot atâtea căi deschise spre dezintegrarea familiei și disoluția societății.

E inadmisibil să juri cu mâna pe Biblie și să faci legi împotriva Bibliei! De aceea ne vom ruga neîncetat pentru ei, aleșii noștri, pentru ca Dumnezeu să le lumineze mintea și să le încline inima doar spre ceea ce este drept, bun și de folos acestui popor, așa cum a făcut, pe vremuri, regele Iosia.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia F de Lugoj

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Tuturor locuitorilor municipiului Lugoj, le transmit multă sănătate, sărbători fericite și să aibă un an nou cu sănătate și să ieșim cât mai bine din această pandemie chinuitoare

Claudiu BUCIU - Primar al orașului Lugoj

Domnule primar Claudiu Buciu, pentru luna decembrie, ce pregătiți pentru cetățeni?

► Nu putem să pregătim mare lucru pentru luna decembrie, fiindcă nu prea avem bani și, în primul rând, ne aflăm în plină pandemie de COVID19 și nu putem să îi expunem pe cetățeni la riscul de infectare. Avem un sistem de iluminare de sărbători, dar foarte redus ca și costuri, fiindcă nu ne permitem risipa din alți ani. Bineînțeles că vom acorda premii sportivilor cu rezultate deosebite, chiar în condițiile de pandemie, care au reușit să obțină performanțe. Primăria Lugoj îi va premia și pe elevii cu rezultate deosebite la învățătură sau în domeniul artistic. Avem elevi foarte talentați la diferite activități artistice, așa cum este și pianul, și au rezultate deosebite chiar la nivel internațional și merită să îi stimulăm și să îi răsplătim. Așa vrem să arătăm și respectul administrației locale față de valoarea cetățenilor.

Faceți, înțeleg, un efort pentru normalitate pentru această perioadă.

► Da, încercăm să ținem orașul pe linia de plutire în această criză sanitară mondială de coronavirus. De asemenea, fiind în perioada de iarnă vrem să asigurăm utilajele și toate mijloacele necesare pentru a putea face față eventualelor valuri de zăpadă. Vrem să fim pregătiți pentru a asigura dezapezirea, indiferent care vor fi condițiile de iarnă. Sincer să vă spun nu pregătim nimic extraordinar, dat fiind că ne aflăm în această situație de criză grea. Nu avem cu ce să ne laudăm. Încercăm să rezistăm și să facem față situației dificile în care ne aflăm cu toții, întreaga țară și întreaga omenire.

Aveți asigurate utilajele necesare activității de dezapezire?

► Fosta administrație nu a dotat primăria cu niciun utilaj destinat operațiunilor de dezapezire și nici nu a demarat vreo procedură de achiziție a serviciilor de dezapezire. La fel, primăria nu deține nici material antiderapant. Colegii din primărie nu erau dotați nici măcar cu rudimentarele spargătoare de gheață, care servesc pentru a îndepărta gheață de pe trotuarele din proximitatea școlilor, spitalului sau a altor instituții publice. Oricât va fi de greu, și chiar dacă va fi necesar să apelăm la voluntari, va asigurăm că vom reuși să menținem drumu-

rile circulabile în condiții normale.

Cu voia dumneavoastră domnule primar, aș vrea să ne întoarcem puțin la premiile destinate sportivilor și elevilor?

► Acești elevi și sportivi au muncit un an întreg să aibă rezultate deosebite, au reușit și merită să ne arătăm recunoștința față de ei, ca cetățeni ai Lugojului. De fapt primăria i-a premiat și în alți ani pe sportivii și pe elevii merituoși. Nu e prima dată acum. Considerăm că e o tradiție binevenită și necesară, de aceea vrem să o continuăm, să nu se piardă.

Domnule primar, cum stați cu înțelegerile politice, în Consiliul Local Lugoj, ca să aveți majoritatea, foarte necesară în votarea proiectelor?

► Noi avem majoritatea asigurată. Din cei 19 consilieri locali, 11 sunt ai PNL. Așadar nu depindem de voturile altei formațiuni politice. City managerul este o doamnă de la USR PLUS și noi avem o colaborare bună cu ei. Este o doamnă foarte bine pregătită, Anca Oprea, de aceea am vrut să îi ofer postul de city manager. Repet, noi nu avem nevoie de alianțe în Consiliul Local Lugoj, pentru a ne trece proiectele. Noi, la Lugoj, am ales să avem un administrator public din partea USR-PLUS chiar dacă avem majoritate absolută în Consiliul Local. Pentru noi a contat însă omul și interesul public.

Ați numit recent pe postul de consilier al primarului pe o doamnă foarte admirată de elita orașului. Ce ne puteți spune?

► Este vorba de Emilia Grosu. Ea a lucrat pentru o casă de avocatură din USA, pentru unul din cele mai mari grupuri logistice din Europa - o societate olandeză, dar și pentru o societate franceză care acordă asistență IT clienților săi. Toate acestea și pentru că Emilia vorbește perfect franceză și engleză, fiind absolventă a Facultății de Limbi Moderne Aplicate (franceză-engleză) din cadrul Universității Ovidius din Constanța. Pentru o scurtă perioadă, Emilia a fost și redactor al Radio România Actualități. Emilia utilizează la nivel avansat următoarele softuri - platforme: IBM Lotus Notes, Microsoft Lync, asset center, ms office, SCCM (util pentru conexiune la distanță pe pc-ul utilizatorilor). Întâmplarea face că și-a întemeiat o familie în Lugoj (dânsa nefiind lugojeancă), norocul nostru. De ce am ales să colaborăm cu Emilia (consilier personal), chiar dacă o cunoșteam doar de câteva zile? În primul rând, pentru că a reușit să învingă sistemul de dinaintea noastră, cel care era pregătit să-i

refuze șansă la un concurs echitabil. Pe de altă parte, buna pregătire, profesionalismul, modul integru de a judeca lucrurile, bunul simț și răbdarea, au constituit calitățile care ne-au făcut alegerea și mai ușoară. Să-i urăm bun venit în cadrul Primăriei Municipiului Lugoj! Va fi unul dintre oamenii care vor reda Lugojului și lugojenilor încrederea într-un viitor firesc, în care să domnească egalitatea de șansă, profesionalismul, respectul reciproc și progresul comun. Spor la treabă!

Domnule primar, cum se descurcă lugojenii în carantină?

► Trebuie să le fiu recunoscător cetățenilor, fiindcă respectă regulile și rata de infectare a scăzut mult. Eu le mulțumesc lugojenilor responsabili, care au respectat măsurile pentru această perioadă. Marea majoritate le-au respectat, de aceea a și scăzut rata de infectare.

A scăzut simțitor.

► Da, de la 7,17 cât a fost rata de infectare atunci când a fost impusă carantina a scăzut mult. Carantinarea este o situație pe care nimeni nu și-o dorește, însă măsura a fost luată pentru binele tuturor locuitorilor. Ne dorim ca de sărbători situația să fie una mult mai bună.

Domnule primar, la Lugoj e o situație cum rar se întâmplă la nivel de oraș, ca un partid să aibă majoritatea în Consiliu Local, fără alianțe. Cum de a reușit PNL o asemenea performanță în Lugoj?

► PNL Lugoj a avut un program foarte serios și realist, adaptat perfect pentru nevoile cetățenilor și condițiilor existente. A fost foarte bine pregătit și am avut o campanie eficientă și foarte decentă, cu respect pentru cetățeni, pliată exact pe cerințele oamenilor. Am făcut o campanie exclusiv din om în om, în toate cartierele zilnic. Ne-am văzut față în față cu oamenii și am discutat cu ei. În plus, în ultimii 4-5 ani, am fost un vector critic al opiniei publice față de modul cum a fost administrat Lugojul și s-a dovedit că am avut dreptate în tot ceea ce am spus și am semnalat, de-a lungul timpului.

Domnule primar, stăm de vorbă în ultima lună a anului 2020. Ce mesaj transmiteți lugojenilor, dat fiind că e și perioada sărbătorilor de iarnă?

► Tuturor locuitorilor municipiului Lugoj, le transmit multă sănătate, sărbători fericite și, să aibă un an nou cu sănătate și să ieșim cât mai bine din această pandemie chinuitoare.

Foaiia de Liebling

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

DRAȚI LOCUITORI AI COMUNEI LIEBLING,

Sfântul Apostol Pavel ne spune, că rostul Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos este înfierea noastră spirituală sau duhovnicească: „Iar când a venit plinirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub Lege, ca pe cei de sub Lege să-i răscumpere, ca să dobândim înfierea.”

În apropierea acestei zile de mare bucurie, vă urez tuturor sănătate și pace în familie, dimpreună cu românescul salut: „La mulți ani!”

IOAN GHEORGHE MUNTEANU
PRIMAR AL COMUNEI LIEBLING

ÎNSEMNĂRI ÎN IARNĂ

CEACEA IOAN GHEORGHE MUNTEANU

Zootehnist priceput, are peste 600 de oi, cai, zeci de porci și sute de marve, agronom pătimaș, cultivă sute de hectare, primar destoinic, a schimbat din temelii fața comunei Liebling, ceacea Ioan Gheorghe Munteanu, este un bănațean verde și un paure sensibil, l-am văzut lacrimând discret atunci când mi-a recitat: „-Hei, d-atuncea buna-bună / Și cu taica-s fum și humă / Iară eu, cum mă vegeț', / După ei, cu pașu' creț, / Cautu-mi steaua prân ochieț'.”

De ce scriu despre el? Pentru că nu mai credeam să întâlnesc, în aceste vremi de avarie epidemică în care oamenii stau la câțiva metri unul de altul, cu amurgul între ei, un om care să nu se teamă de prietenie. Am hotărât să-l cunosc, după ce mereu inspiratul gazetar Gheorghe Miron, m-a încredințat că la Liebling, voi cunoaște un om a cărui bunătate face să rodească

câmpia și în vară buimăcită de secetă. Astfel că am hotărât să-l întâlnesc pe acest pogan potcaș, pornind spre Liebling la ceasul la care zorii împrăpătează timpul unind melancolia cu speranța patetică.

- Domnul primar e în curte, la lucru cu niște oameni, îmi spune o doamnă micuță cu ochii veseli, apoi mă poștește să-l aștept în biroul lui. Un birou mic, modest, asemănător cu al unui general pe front. O masă, trei scaune, două icoane, o fotografie a Părintelui de venerată amintire Arsenie Boca și... cam atât. Trec câțeva minute și se aud pași grăbiți; sunt ai primarului. Îmi strange mâna cu putere, fost sportiv la lupte.

- M-am citit la țetung domnule, faine ziare faceți voi aștia de la Uniune.

- Mă bucur să aud asta, îi răspund așezându-mă pe unul din cele trei scaune.

- Da, pot să te întreb ceva?

- Întrebă-mă, domnule primar.

- Da de ce umbli îmbrăcat ca un activist?

- Așa umbli și dumneata domnule primar când mergi în gostie.

- Dreptu-i, mă aprobă el zâmbind.

Apoi, ne-am așezat la vorbă... Ioan Gheorghe

Munteanu fiind un om care, cu toată aparența lui de urs solitar, este un tip sociabil, bucuros să schimbe o părere cu vechii lui prieteni sau cu noii lui cunoscuți. Și, deseori, un neîntrecut „causeur”, un om cu o extraordinară cunoștință a oamenilor, care deși trăiește departe de iluzii, îi place să înfățișeze partea frumoasă a vieții, aceea și numai aceea pentru care ea merită să fie trăită. Privindu-l prin prisma geneticii, nici nu s-ar putea altfel, el fiind fiul marelui pictor naiv Gheorghe Muntean de la Murani și nepot al celui mai mare poet al Țării Banatului, Marius Munteanu.

Ne-am despărțit după câteva ceasuri, timp în care m-a omenit cu cafea, răchie și fermecătoare amintiri împupite peste ostrețul uitării. La scurt timp de la plecare, m-am gândit că cine vrea să audă arborele omeniei înfrunzind, să-i întindă acestui bărbat, mâna prieteniei.

- Vasi dragă, să vii după prima ninsoare, să mâncăm pâine caldă și să privim cum ninge peste grăul răsărit.

- Am să vin frate Ioane, îi făgăduiesc, am să vin și vom fi doi vecini de ninsoare. Doi prieteni de grâu răsărit.

VASILE TODI

TIMIȘOARA - 5 DECEMBRIE 2020

O BIJUTERIE LIRICĂ A ȚĂRII BĂNAȚEAN

Buna-bună

MARIUS MUNTEANU

Niște ani d-atunci or fi,
Poace-or fi vo trizăștri,
Cine îi mai poace și?
Șciu c-o fost dă Sâncilii.

Maica,
Taica, fi -iertăți,
Pră tâlpoane, la târnaț,
Stau chiciț' și îmbrăcaț',
Să să ducă la lu' Drugă,
Al cu moara pră ierugă,
La givan.

Doamne, doamne, ce mai larmă,
Dăjghinatu' nu-i ca-n palmă!

Spânzuraț' pră huțuluș,
Eu, cu Tie-a lu' Cecuș,
Urizam când ne vegiam,
Când cu tâlpili în ceri,
Când la căne, în cineri -
N-auzâi că maica-bună
Boambănă că nu m-adună
Dă prân sat.

N-auzâi eu, fi -iertat, nici pră taica,
Nici la poartă când clențaica
Clențânea, sâraca maica -
„D-az gimneață ce-ai pornit
Ca bitanga! Ț-am pricit
Să nu treci la Tie drumu'!
Ce topeșci mai rău ca fumu'!
Las' că-ți dau io țâie, geală!”

Și cu-n metăr dă dârjală,
Ba mai ia și niște brus'
Drept la noi la huțuluș.

Cum o vege, săre Tie,
Prăstă loitra la cocie,
Și mă lasă sânțur sus.
Dau să sâr. Pră naiba, uns!
Dacă sâr,
Tăt mă sparg și mă dășăl.

Și cum vine, maica bună
Țăpă borzi dăntro-mână,
Și c-o mână dă să țână
Ștreangu' care mă hățână -

Eu, dau șfung,
Mai s-o do-mpung.
Când în ceri, când în fântână;
Cum să poată buna-bună
Să mă prindă, să mă țână?
Moaie glasu' și mă roagă:
„-Dă-ce jos, că mi-s beceagă!”

(Ba mai scoace dănt pieptari
Dă boboanță, un crițari)

Mă socot: așa-n zburace
Maica-bună nu mă bace
Și-i mai dau un șfung pră space...

„- O ieșci surd?”
(Gata, gata s-o îmburd)
Buna-bună, cum o șciu,
Iuce ca argintu' viu,
Mă-nchețanie dă pumnaș:
„- Puie-n cine dă potcaș!”

Săre bumbu' rupt dănt gaică,
Eu, turbat ca o suvaică,
Sănătate bună, maică!
Mă-mburic p-un gard dă spini,

Curișcapu' la vecini,
Rup nădragii-n niște rugi,
Și săgeată-mpelițată
Numa fugi, și fugi, și fugi...

Da-n poiată la Belei,
Văd o scară cu fușcei,
Proptă-n cupa dă tului -

Doamne, cum oi fi ajuns
Până-n vârș, pră cupă, sus,
N-or crezut la câț le-am spus.

Și mă pun p-un băonat
Dă ghingeați că-i foc pră sat.

Da' sub mine, dă miraz,
M-am muiat ca un gogleaz.
Marve, hoare, ca socala,
Prân avlii d-a rotogoala,
Și sprâșnice, spăriece,
Uși trâncice dă părețe,
Ba mai iasă Cincu On
Mânios ca un muron!

„- Mă, ce larmă ca-n bătaie,
Pântr-un crâmpot dă potaie!

Ia mi-ți dracu țârțița
C-ai picat pră mâna mea!”

Înzglemen în vârv dă clăie
Sânt în cioareci cum mă ploaie...

Dar dășchige buna poarta,
Lângă-un șciomp aruncă joarda:
„- Lasă-l, Oane, să nu-l spării,
Că iau boata și ce perii!

Țucă-l maica, cicilac,
Stăi așa că-ți dau colac!”

Și să suie buna-bună
Cătră soare și m-adună
Ca p-un snop dă aor scump
Să nu pic, să nu mă rup.

Și p-al mai dă sus fușceu
Ea plângea, plângeam și eu.

„- Hei, d-atuncia buna-bună
Și cu taica-s fum și humă
Iară eu, cum mă vegeț',
După ei, cu pașu' creț,
Cautu-mi steaua prân ochieț'.”

Dragi locuitori ai comunei noastre, nașterea Mântuitorului, ne aduce cu sine atmosfera binecuvântată a credinței creștine, prilej de a vă ura cele mai bune gânduri de sănătate și pace în casele voastre.

Crăciun fericit!

Consiliul Local al comunei Liebling

PAGINĂ COORDONATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia F de Bata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

DRAȚI LOCUITORI AI COMUNEI BATA,

Crăciunul este perioada binecuvântată în care ne gândim la toți cei dragi. Fie ca bunul Dumnezeu să vă aducă împreună la masa de Crăciun, bucușori și încrezători în anul care se apropie. Vă doresc ca viața să vă fie frumoasă asemenea zilei în care s-a născut Mântuitorul nostru.

Sărbători fericite tuturor!

ION MICURESCU
PRIMAR AL COMUNEI BATA

DIN TOLBA CU POVEȘTI A „FESTIVALULUI VÂNĂTORILOR” DE LA BATA

CUM ȘI CÂND AM REUȘIT SĂ ÎNCARC ARMA A RĂMAS PENTRU MINE O ENIGMĂ

Dacă în acest an, din cunoscute pricini, bineorganizatul „Festival al Vânătorilor” nu a mai avut loc, vă propun să-l facem prezent prin poveștile pe care, fără de știrea naratorilor, le-am înregistrat de-a lungul edițiilor de până acum. Astfel că după vânătoarea mistrețului uriaș povestită în numărul trecut al jurnalului nostru, acum am să vă fac cunoscută o vânătoare de urs.

Văzând gazda noastră, domnul ing. Ion Micurescu interesul meu sincer pentru poveștile vânătoarești, m-a îndemnat, discret, să mă apropie de un grup strâns lângă un alt foc de tabără, acolo unde, un domn ajuns la vârsta maturității depline se pregătea să răspundă, cu o poveste, dorinței celor aflați în jurul său. M-am așezat și eu, pe iarba pe care primii stropi de rouă ai nopții se făceau deja simțiți, lăsându-mă cu bucurie în fiorul focului și în lumea fără de moarte a poveștilor vânătoarești.

- Țineam mult să vânez un urs, și-a început povestitorul mărturisirea. Alții singuriucid urși în luptă dreaptă, adăugă apoi, privind spre domnul Ion Micurescu, pe care toți îl alintă spunându-i „Bade Ioane”. De ce să nu fac și eu la fel? Patima vânătoarească aprinse în mine un sentiment de fală, așa că m-am hotărât să-mi încerc norocul.

Apoi, a făcut o pauză lungă, timp în care m-am gândit că la un alt festival, un vânător povestise că a ucis urși fără pic de teamă și prezenta în același timp numai aspectele hazlii ale vânătorii. După spusele lui, ursul fuge după ce tragi în el, alții zic că se așază pe etichetele dinapoi și vine în întâmpinarea vânătorului, timp în care i se pot trimite câteva gloanțe. Badea Ion nu era de aceeași părere, se vedea asta limpede în privirea sa, dar politicoș, badea Ion nu intră niciodată în controversă cu povestitorii, cu oaspeții ai săi.

- Ei, aflând că vreau să vânez un urs de unul singur, reluă vânătorul cel vârstnic firul poveștii, Ion Micurescu, aici de față, spuse el arătând spre gazda noastră, mă sfătui să fiu prevăzător.

- Dar în ce an se întâmplă asta? se arătă curios unul din ascultători.

- Păi să tot fie 35 or' 45 de ani de atunci. Ei, într-o seară mă îndepărtez de sat cu vreo șapte kilometri, sperând pe drum două capre și un mistreț. Erau atât de multe sălbăticiuni prin partea locului

în anii ăia încât aveai impresia că te afli într-o menajerie în care animalele au fost adunate la un loc și lăstate apoi să se plimbe în libertate. Am traversat un pârâu, m-am oprit într-o rariște de pădure și am rămas în așteptare. După câteva minute văzui un cerb care fugea spre marginea pădurii. Alături, prin alunii, făceau larmă mistreții, iar purceii lor guita. Deodată, auzii în față trosnet de ramuri, iar imediat după aceea, un umbrel. Cineva mergea cu pas greu, măsurat.

- Și nu ți-a fost frică? întrebă cineva din grup.

- Mi se făcu frică și drept să vă spun era cât pe ce să dau înapoi, dar mi-am învins teama care mă cuprinsese și am rămas pe loc. Printre tufe se zărea o „siluetă” întunecată. Era un ditamai urs. Mergea pieziș pe coastă și se găsea ceva mai sus

de punctul unde mă aflam eu. Se oprea des, scormonea pământul, răsturna trunchiurile copacilor căzuți și cerceta cu atenție pe sub ele. Am așteptat până ce fiara a ajuns la vreo 40 de pași de mine, am ochit cu atenție și am apăsat pe trăgaci. Prin fumul împușcături văd cum ursul se întoarce în loc cu un răget și-și înfige dinții în locul lovit de glonț. Apoi ursul s-a repezit năvalnic spre mine. Am simțit o zdruncinătură zdravănă și în același timp a răbufnit al doilea foc. Cum și când am reușit să încarc arma a rămas pentru mine o enigmă. Ursul ș-a dat peste cap și s-a rostogolit pe coastă la vale. În aceeași clipă am luat-o la fugă, cu dihania după mine. La fiecare salt răsufila din greu și mârâia. Mi-am adus aminte că aveam arma neîncărcată, m-am oprit și am mânuit încărcătorul.

Ajuns aici, povestitorul se opri, întinse mâna după paharul cu răchie, sorbi încet privind la cu-

rioizitatea mută a ascultătorilor.

- Mi-a trecut fulgerător prin minte, oameni buni, că trebuie să trag. „Nu scap cu viață, mi-am zis, decât dacă ochesc la fix”. Am pus arma la umăr, dar nu mai vedeam nici cătarea, nici înălțătorul carabinei. Nu vedeam decât capul părros al ursului care, cu botul rânjit și cu ochii plini de furie, se îndrepta spre mine. Când ursul a ajuns foarte aproape, gata să mă atingă, am tras. Dihania s-a prăbușit, iar eu am făcut un nou salt înapoi. Când mi-am întors capul, l-am văzut tăvălindu-se pe jos. În aceeași clipă aud din dreapta alt zgomot. Instinctiv, mă întorc brusce și rămân înlemnit. Ce să vezi? Din tufișuri apăru capul altui urs.

- Dacă îl împușcă și pe ăsta șopti unul din ascultători către ortacul de lângă el, îl rog pe badea Ion să-l ungă cavaler.

Parcă auzindu-l, povestitorul domoli elanul poveștii, spunând:

- Ei, pretinilor, dar acela se ascunse imediat prin tufe. Apoi, încetișor, cu cât mai puțin zgomot, am fugit spre stânga și am ieșit la pârâu.

- Bine, bine, dar cum ați adus ursul împușcat? vru să afle un tânăr care fusese, până atunci, numai ochi și urechi.

- Ei, asta am să vă spun la festivalul de anul viitor, dacă om fi sănătoși.

Din albumul cu prieteni

Privindu-l pe primarul comunei Bata, al doilea de la stânga spre dreapta, mi-am amintit o vorbă dragă domnului sale: „Prieteni mei nu sunt mulți, dar sunt nenumărați”. Cât privește portul popular al celor patru prieteni, el este asemănător cu cel care apare pe Columna lui Traian, dar și pe statuete neolitice, apoi sistematic pe alte însemne dacice, dar și ilirice. Arheologii vorbesc despre o asemănare importantă între costumul dacic, fie bărbătesc, fie femeiesc și cel iliric. Până la urmă e vorba de un spațiu comun, unde se vorbea aceeași limbă și existau și elemente culturale românești.

Pânza pe care s-au cusut costumele este făcută în casă, la război.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Drağı locuitori ai comunei Bata, lumina Crăciunului să vă lumineze sufletele și să vă binecuvânteze casele voastre. Fie că anul care vine să fie pentru voi un an cu pace și sănătate.
La mulți ani!

Consiliul Local al comunei BATA

Foaia de Biled

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

DRAGI LOCUITORI AI COMUNEI BILED,

Sărbătorile iernii, marcate de Nașterea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, îmi oferă plăcutul prilej de a vă adresa, tuturor, sincere urări de sănătate, viață lungă și pace în casele voastre.

La mulți ani!

Ovidiu OPRITA
PRIMAR AL COMUNEI BILED

DIN CARTEA DE ISTORIE A COMUNEI

ORAȘUL CÂMPENESC BILED

IOAN ANDRAȘ

Szentklaray susține că localitatea Biled este de origine maghiară, bazându-se, desigur, pe aceea că la 1462 așezarea s-a numit Bylyed, neaducând, însă, și alte argumente pentru susținerea afirmației sale.

Primul proprietar al localității este Nikolaus Hagymaş. Nu mult timp trece și găsim un nou proprietar, pe Ioan Szentgirolti, care posedă și alte sate din jur. Trec apoi peste o sută de ani, fără a mai apărea în vreun document și, în secolul următor, este proprietate regală și, ca atare, este a lui Ferdinand I.

La 1481, cu ocazia luptelor purtate de Chinezu, s-a așezat un însemnat număr de sârbi veniți din Serbia și din alte părți. Emigrarea nu a fost sistematică până la finele secolului al XVII-lea, când au venit mulți sârbi, sub conducerea patriarhului Csernovici, care s-au așezat pe întreg cuprinsul Banatului și nu este exclus să se fi așezat și în Biled. Nu este exclus, deoarece s-au așezat și în alte localități învecinate.

În timpul ocupației turcești, localitatea Biled a fost pustiită complet și nu se mai găsește a fi locuită decât sub împărăteasa Maria Theresia, când a fost folosită ca fânețe și pentru pășune.

În 1744, se așază aici primii coloniști germani care, la început, au avut case din pământ bătut sau din văiușă, iar, mai târziu, și-au făcut case și din cărămidă. În scurt timp, s-au organizat foarte bine, deși în primii ani printre coloniști a bătuit o boală contagioasă, din pricina căreia au și pierit mulți.

În 1809, localitatea Biled obține drept de a ține piețe săptămânale și târguri anuale. Tot în acest an, 1809, localitatea Biled este decretată oraș câmpenesc, iar de aici înainte începe să progreseze în așa fel, încât a ajuns una dintre comunele șvabești fruntașe din Banat.

NE-AM INTERESAT PENTRU DUMNEAVOASTRĂ

FERMIERII ROMÂNI SE VOR BUCURA DE SĂRBĂTORI

PROF. UNIV. DR. AUREL MIHUȚ

O veste bună care cu siguranță interesează și fermierii comunei Biled, vine din partea domnului Adrian Oros, ministrul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, care anunță pe pagina personală de Facebook, că ajutoarele pentru fermele afectate de pandemia de COVID-19 au plecat din 15 noiembrie spre conturile fermierilor.

Suma alocată este de 170 milioane euro și 260 milioane lei pentru un număr de 122.470 fermieri eligibili în urma verificării cererilor depuse. Compensarea pierderilor provocate de pandemie se dă pentru crescătorii de animale: bovine, ovine, caprine, porcine, păsări, pentru apicultori, dar și pentru pomicultori, legumicultori și viticultori, începând din 25 Noiembrie a.c.

Binecuvântarea zilelor de Crăciun să vă însuflețească și să vă lumineze toată ființa! Bucurați-vă de adevărata semnificație a acestei sărbători alături de toți cei pe care îi iubiți!
Sărbători fericite!

Consiliul Local al comunei Biled

CUVÂNTUL CARE ZIDEȘTE

VĂ ROG, PĂRINȚILOR, OCROȚIȚI-VĂ COPII!

BARTOLOMEU ANANIA

Avem o lege pentru protecția copilului, dar ea nu se resimte și pe micul ecran și cu atât mai puțin în școlile publice unde funcționează, obligatoriu, așa-zisele programe de sănătate care-i învață pe copii cum să îmbătrânească vertiginos prin depravare planificată. Avem o lege antidrog, dar nu și una antidezmăț. Avem o lege anticorupție, dar nu și una antiseducție.

Avertismentul antialcoolic devine timid și neputincios în vecinătatea imediată a bețivului proclamat erou. Ora de religie nu poate face mare lucru dacă eforturile Bisericii nu sunt sprijinite de instituțiile statului, de societatea civilă și, nu în ultimul rând, de presă. Ne interesează copiii străzii, dar nu avem dreptul să-i uităm pe copiii maidanului moral. Astăzi suntem într-o febrilă căutare de soluții împotriva crizei și a sărăciei, dar nu vom face nimic fără remediile spirituale împotriva acestei crime lente și bine studiate care distruge conștiința tinerilor.

Vă rog, părinților, ocrotiți-vă copiii! E vorba de viitorul nostru ca neam, popor și patrie. Un gând bun, și copiii noștri vor primi cel mai frumos cadou de Sfințele Sărbători.

LARGĂ ESTE CALEA CARE DUCE LA PIEIRE

PREOT RADU REJA

Acum a început lupta dintre Biserica Luptătoare, adică noi creștinii și Biserica Distrugătoare, adică luptătorii împotriva Duhului Sfânt, astăzi câmpul de luptă este mai pregătit ca niciodată ca cele două puteri să se înfrunte. Diavolul în postură de salvator, după cum zice Iisus că „Va veni vremea când diavolul va sta în Biserică sub forma Îngerului Lumii”, din închistarea Bisericii face victime cu nemiluita și scoate tot timpul un as din mâneca cea neagră și largă în posibilitățile de diluare și dizolvare a credinței și mult prea îngustă de a orbi pe cei cu vederea slabă a celor divine. În Sfânta Scriptură găsim locul în care ni se spune că „largă este calea care duce la pieire și îngustă cea care duce la mântuire”.

Vreți o comunicare excelentă cu autoritățile locale și județene?

Vreți informații complete și la timp despre deciziile luate de primăriile și Consiliile Județene?

Vreți să aflați totul rapid și nu după ce se întâmplă în localitatea dumneavoastră?

Toate acestea și altele au fost gândite pentru dvs. de către „Asociației Primarilor din Banatul Istoric” prin „Agenda Digitală 2020” - BANATUL prima aplicație mobilă din România care va pune la dispoziția primăriilor, gratuit, o modalitate modernă și rapidă, de informare a cetățenilor din vestul țării.

Descărcați aplicația „Banatul” din Google Play chiar acum!

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Deta

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Crăciun frumos și liniștit alături de cei dragi: un an nou cu multă sănătate, fără probleme și restricții. Sărbători fericite!

Petru ROMAN - primarul orașului Deta

Bună ziua, domnule primar, Petru Roman. A trecut o perioadă de timp încărcată cu o mulțime de evenimente politice: alegerile, numirea consilierilor, a dumneavoastră, a noului viceprimar. Cum caracterizați noua echipă?

▶ A fost o perioadă foarte grea și agitată. Înainte de alegeri și chiar și după am fost ținta unor atacuri nedrepte și nejustificate din partea unor oameni care nu văd mai departe de interesul lor personal. Din fericire justiția a făcut dreptate și am reușit să începem activitatea cu noul Consiliu Local. Aceasta atmosferă a dăunat mult activității noastre și așa mult afectată de pandemia de coronavirus. Trăim vremuri grele și de aceea nu înțeleg de ce unii oameni nu reușesc să depășească micile orgolii personale și interesele politice sau de grup. Am fost contestat public și chiar și în justiție, am fost denigrat și acuzat, dar mă bucur că locuitorii din Deta au fost alături de mine și au înțeles de fiecare dată unde este dreptatea și adevărul. În sfârșit, toate aceste șicane au fost depășite și am reușit să constituim Consiliu Local și eu am fost investit în funcția de primar. Avem și un nou viceprimar în persoana domnului Corneliu Traian Plustea, un om în care am mare încredere. Sunt convins că va face treabă bună în această funcție.

Ce vă doriți pentru noul mandat?

▶ În primul rând, îmi doresc să avem parte de înțelegere și de colaborare în interesul cetățenilor orașului nostru. Să reușim să facem administrație pentru oameni și să lăsăm de-o parte interesele personale. Avem multe proiecte începute care trebuie duse la bun sfârșit și avem și multe planuri pentru următorii ani. Avem proiecte pregătite pentru finanțare și trebuie să găsim resursele, respectiv oamenii care să le gestioneze. De aceea, avem nevoie de o echipă care să lucreze împreună pentru oraș. Eu îi aștept în această echipă și pe cei care m-au contestat pentru că e momentul ca și ei să se gândească la interesele cetățenilor. Eu am spus tot timpul și continui să susțin că acolo unde începe administrația și interesul cetățeanului, politica și interesul personal trebuie să se oprească. Oamenii din Deta și Opațița ne-au votat și ne-au investit cu încrederea lor pentru a gestiona problemele orașului și asta trebuie să facem în următorii patru ani.

Vin sărbătorile de iarnă. Știm că din cauza acestui virus e periculos să ne strângem în grupuri și să onorăm obiceiurile străbune. Mai știm și că domnul primar are grijă de oamenii din orașul său și din Opațița, dar și că pregătește câteva surprize. La ce să ne așteptăm cu ocazia sfintelor sărbători în orașul Deta?

▶ Sărbătorile din acest an sunt mai deosebite și nu e deloc ușor să gestionăm această criză care, iată, parcă nu se mai termină. Există o serie de re-

stricții care nu țin de dorința și voința noastră, dar care sunt impuse din dorința de a-i proteja pe cei vulnerabili. Trebuie să respectăm aceste reguli și să nu fim egoiști pentru că, pentru persoanele aflate în grupele de risc, această boală poate însemna moartea. Am fost nevoiți să anulăm multe activități cu care locuitorii din Deta și Opațița s-au obișnuit în ultimii ani. Vom încerca să compensăm toate aceste neajunsuri și de aceea am pregătit o serie de activități care nu implică prezența fizică a unor grupuri mari de oameni. În acest context, am decis să amenajăm o piață specială pe strada Mihai Eminescu, loc în care toți cei care doresc își pot face aprovizionarea cu produse agroalimentare, desigur, cu respectarea normelor de distanțare. Sunt convins că vom trece cu bine peste aceste momente și anul viitor vom reveni la normal.

Cu ocazia acestor sărbători doriți să scrieți o urare pentru cetățenii din Deta și Opațița?

▶ Din păcate suntem nevoiți să petrecem aceste sărbători de iarnă în condiții deosebite. Cu toate acestea sunt sigur că bucuria nașterii Domnului va ajunge în casa și sufletul fiecăruia dintre noi. Le doresc celor din Deta și Opațița multă sănătate, să aibă grijă de ei și de cei din jurul lor și să aibă puterea de a depăși aceste vremuri grele. Crăciun frumos și liniștit alături de cei dragi; un an nou cu multă sănătate, fără probleme și restricții. Sărbători fericite!

Toate cele bune, domnule primar!

▶ La fel și dumneavoastră, multă sănătate!

CURIOZITĂȚI GRAMATICALE

Promiteam, în edițiile trecute, câte o regulă de scriere corectă, scurtă pe care să o prezint cititorilor în fiecare lună. În această ediție, regula este o provocare, deoarece enumerația pe care o conține

e oarecum greu de reținut. Deci, să vedem cine va reuși... Regula spune așa:

Înainte de: b, d, g, l, m, n, v se scrie z, nu s: bezmetic, beznă, izbi, izgoni, răzbate, răzgândi, răzvrăți,

dezbate, dezdoi, dezgoli, dezlega, deznoda, dezrădăcina, dezveli etc.

(Al. Petricică, *Gramatica Limbii Române pentru Examen*, Road Language Centre, București, 2010, p.28)

NOSTALGII LOCALE... DIN TOLBA CU AMINTIRI...

(...) omul cult trebuie să fie în același timp „mai bun, mai nobil, mai bogat spiritual, nu material”, adică să aibă un nivel ridicat de educare a sentimentelor, a gusturilor și a manierelor, altfel spus, cultura „înseamnă dezvoltarea perfectă și egală a omului”. Un ins cultivat discernă cu dreaptă măsură între bine și rău, între cultura universală și cea națională, între trecutul nostalgic și tentația modernului. (...) Lăudabil este faptul că fenomenul cultural este tot mai prezent în viața societății de azi. (...) Iată bunăoară, la Deta, în orașul inimii mele, diversitatea și calitatea unor atari acțiuni sunt de referință. Am aflat de la domnul Ovidiu Ivancea, directorul Centrului Cultural din oraș, din revista urbei, din ceea ce văd și din alte surse, că activitățile educaționale de aici sunt de largă respirație. „În această primăvară, Centrul Cultural al orașului s-a prezentat cu tot ce are mai bun și frumos la Festivalul concurs - Lada cu zestre - organizat în acest an în comuna Ghilad”. Au participat atunci la manifestare peste 120 de persoane din urbea noastră, copii, tineri, seniori. Corul și formațiile de dansuri au impresionat asistența și comisia de jurizare, cu coregrafia aleasă și piesele corale specifice zonei de câmpie și „a bănașenilor făloși, calificându-se pentru etapa județeană (...) care a avut loc în data de 15 mai a.c., formațiile din Deta au adus acasă patru premii. Corul mixt (dirijor d-l profesor Dan Orosan)” a întregit portofoliul orașului cu premiul al III-lea, Ansamblul de dansuri tradiționale germane (coregrafi: Șamanțu Gerhard și Șamanțu Elena) a obținut premiul al II-lea, Ansamblul de dansuri populare sârbești, grupa mijlocie (coregraf, Diana Tătarușanu), premiul al III-lea, iar Ansamblul de dansuri populare maghiare (coregrafi: Clara Stanciu și Iulia Czifra) i-a revenit, de asemenea, locul III.

(Iosif Marius Circa, *Belșug de cultură în orașul Deta în Cugetări și mai târziu*, Ed. Hoffman, Deta, 2018, p. 42)

În zi aniversară pentru școala noastră, elevii și profesorii Liceului Tehnologic "Sfântu Nicolae" mulțumesc întregului personal al Spitalului Orășenesc Deta pentru sprijinul acordat în această perioadă dificilă. Vă suntem recunoscători și vă prețuim!

Foaiia de Topolovățu Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

DRAȚI LOCUITORI AI COMUNEI TOPOLOVĂȚU MARE,

Sfintele Sărbători ale Crăciunului și Noul An să vă aducă, bucurie în case, mult noroc și sănătate alături de cei dragi!
La mulți ani!

Ovidiu DOȚA
PRIMAR AL COMUNEI TOPOLOVĂȚU MARE

POȘTA REDACȚIEI

CITITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

unor cozi interminabile la sediile instituției.

Direcția Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor a anunțat recent că permisele de condu-

Domnul Nicolae Nincu din comuna Topolovățu Mare, ne întreabă dacă se poate obține permisul auto fără să stai la coadă la ghișeu? Domnule Nincu, Direcția Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor a modificat modul de lucru din cauza pandemiei, pe de o parte, pe de alta din cauza lipsei de personal în anumite localități, motive care au dus la formarea

cere emise de serviciile publice comunitare, ca urmare a obținerii prin examen sau preschimbare, se vor transmite la domiciliul titularilor folosind serviciul de curierat al Poștei Române, termenul de livrare fiind între 5 și 15 zile.

Solicitanții, cu excepția celor care au obținut permisul de conducere prin examen, vor primi înscrisuri doveditoare cu drept de circulație, valabile 15 zile. Livrarea poate fi efectuată la oricare adresă indicată de titular la depunerea documentelor (domiciliu, serviciu sau orice alta adresă).

Pentru permisele nou obținute prin examen nu se eliberează dovada de circulație, documentul fiind livrat automat la adresa de domiciliu sau reședință în termen de 5 până la 15 zile, în această situație adresa de livrare nu poate fi modificată.

Dacă, din varii motive, livrarea nu se poate face prin serviciul de curierat, permisul va fi restituit sediul serviciului public comunitar emitent, de unde va putea fi ridicat ulterior de către titular.

Potrivit Legii nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, valabilitatea permiselor de conducere și a autorizațiilor de circulație provizorie emise de serviciile publice comunitare se menține pe toată perioada stării de alertă, precum și pentru o perioadă de 90 de zile de la încetarea acestei stări.

În cazul autorizațiilor de circulație provizorie, valabilitatea se menține doar dacă pentru mașina respectivă există o poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto valabilă.

TRANSPARENȚA ADMINISTRATIVĂ

S-au constituit comisiile de specialitate ale Consiliului Local al comunei Topolovățu Mare, pentru mandatul 2020-2024.

În luna care a trecut, a avut loc întrunirea Consiliului Local al comunei Topolovățu Mare, pentru constituirea comisiilor de specialitate ale Consiliului Local pentru următorii patru ani. Comisiile vor avea următoarea componență:

Comisia pentru activități economico-financiare, juridică și de disciplină, admi-

nistrarea domeniului public și privat, are următorii membrii: Olariu Valeriu-Dorin - Președinte; Danciu Daniel-Gheorghe - Secretar și Bogdănescu Claudiu-Ștefan - Membru.

Comisia pentru învățământ, sănătate și familie, muncă și protecție socială, cooperare interinstituțională pe plan intern și extern, respectarea drepturilor și libertăților cetățenești, protecție copii, are ca membrii: Hurduzeu Dorel-Ionel - Președinte; Petru Marian - Secretar și Danciu Daniel-Gheorghe - Membru.

Comisia pentru activități social-culturale, culte, tineret și sport, apărarea ordinii publice, are trei membri: Buga Remus - Președinte; Ionele Marin-Ioan - Secretar și Stoica Dumitru - Membru.

Comisia pentru agricultură, protecția mediului și turism, realizarea lucrărilor publice, servicii, amenajarea teritoriului și urbanism: Heinrich Paul-Ioan - Președinte; Vasiloni Ionel - Secretar și Huzdup Constantin-Mircea - Membru.

Comisiile de specialitate au următoarele atribuții principale: a) analizează proiectele

de hotărâri ale Consiliului local din domeniul lor de activitate; b) întocmesc avize asupra proiectelor de hotărâri și asupra problemelor analizate, pe care le prezintă Consiliului Local; c) îndeplinesc orice alte atribuții stabilite prin regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Local sau însărcinări date prin hotărâri ale Consiliului Local, dacă acestea au legătură cu activitatea lor.

Comisiile de specialitate adoptă avize cu majoritate simplă.

CURIOZITĂȚI DE CITIT IARNA

jocurilor olimpice de iarnă.

Aproximativ 12% din suprafața planetei este acoperită în permanență cu gheață și zăpadă.

Iarna este mai blândă în emisfera sudică, datorită faptului că există mai mult larg maritim și mai puțin pământ decât în emisfera nordică.

Iarna este un anotimp cauzat de înclinarea emisferei

În Franța a avut loc prima olimpiadă a jocurilor de iarnă în anul 1924. Nicio țară din emisfera sudică nu a fost gazdă și nu a aplicat vreodată pentru a fi gazda

(nordice sau sudice) în direcția opusă soarelui. De aceea anotimpul poate fi observat în decembrie – februarie în emisfera nordică și în iunie – august în emisfera sudică.

Cel mai mare fulg de nea care a căzut vreodată pe pământ a măsurat, potrivit Guinness World Records, 38 cm în lățime și 20 cm în grosime. Acesta a căzut în 28 ianuarie, 1887, în Fort Keogh, Montana din Statele Unite ale Americii.

O insectă, numită Weta, din Noua Zeelandă, îngheață iarna, când temperaturile scad sub 0 grade. Când temperaturile încep să crească din nou, insecta se decongelează și revine la viață.

Deoarece este formată din cristale de gheață așezate una lângă cealaltă, zăpada pare albă. Cristalele reflectă și refractă lumina soarelui, „culoarea” albă fiind provocată de lumina refractată în cristale. Așadar, albul nu este nimic mai mult decât combinația tuturor nuanțelor vizibile de pe spectru, în egală măsură. Dar, în realitate, fiecare cristal de gheață este translucid.

Din albumul comunei

Bucuria elevilor școlii din Topolovățu Mare de a prezenta pe scenă frumoasele noastre jocuri populare, în acest an, nu a mai fost posibilă. Poate la anul...

În prag de sărbători, cu pace, lumină și căldură în suflet, vă dorim să aveți parte de zile minunate, de un Moș Crăciun darnic și bun.
Crăciun fericit și La mulți ani!

Consiliul Local al comunei Topolovățu Mare

Foaia de Victor Vlad Delamarina

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

DRAGI LOCUITORI AI COMUNEI VICTOR VLAD DELAMARINA,

De Crăciun să ne reamintim de Nașterea Lui Iisus, și să spunem și altora, cu ajutorul colindelor; să vorbim despre bucuria păstorilor, despre închinarea celor trei înțelepți; să închidem ușa sentimentelor de ură și să o deschidem pe cea a iubirii. Crăciun Fericit!

IOAN CRISTIAN CARDAS

PRIMAR AL COMUNEI VICTOR VLAD DELAMARINA

POȘTA REDACȚIEI

CITITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

Domnul Radu Constantin din comuna Victor Vlad Delamarina, ne solicită informații privind dreptul la pensie de urmaș.

Domnule Constantin, copiii au dreptul la pensie de urmaș:

- pană la vârsta de 16 ani;
- dacă își continuă studiile într-o formă de învățământ organizată potrivit legii, până la terminarea acestora, fără a depăși vârsta de 26 de ani;
- pe toată durata invalidității de orice grad, dacă aceasta s-a ivit în perioada în care se aflau în una dintre situațiile prevăzute la lit. a) sau b).

Cât privește soțul supraviețuitor, el are dreptul la pensie de urmaș pe tot timpul vieții, la împlinirea vârstei standard de pensionare, dacă durata căsătoriei a fost de cel puțin 15 ani. În cazul în care durata căsătoriei este mai mică de 15 ani, dar de cel puțin 10 ani, cuantumul pensiei de urmaș convenit soțului supraviețuitor se diminuează cu

0,5% pentru fiecare lună, respectiv cu 6,0% pentru fiecare an de căsătorie în minus. Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș, indiferent de vârstă, pe perioada în care este invalid de gradul I sau II, dacă durata căsătoriei a fost de cel puțin un an.

Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș, indiferent de vârstă și de durata căsătoriei, dacă decesul soțului susținător s-a produs ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale și dacă nu realizează venituri lunare dintr-o activitate profesională pentru care asigurarea este obligatorie ori dacă acestea sunt mai mici de 35% din câștigul salarial mediu brut, prevăzut în legea bugetului.

Soțul supraviețuitor care are în îngrijire, la data decesului susținătorului, unul sau mai mulți copii în vârstă de până la 7 ani, beneficiază de pensie de urmaș până la data împlinirii de către ultimul copil a vârstei de 7 ani, în perioadele în care nu realizează venituri lunare dintr-o activitate profesională pentru care asigurarea este obligatorie sau dacă acestea sunt mai mici de 35% din câștigul salarial mediu brut, prevăzut în legea bugetului.

RUBRICA PĂRINȚILOR

TOȚI OAMENII MARI AU FOST MAI ÎNTÂI COPII...

Urei să îți crești copilul cu un puternic spirit al Crăciunului? Iată o poveste în variantă scurtă pe care-o poți spune copilului tău, pentru a-i insufla trăsături atât de apreciate în perioada Crăciunului: generozitate, empatie, iubire față de semenii.

Doi copii mici stăteau lângă foc într-o noapte friguroasă de iarnă. Dintr-o dată au auzit o bătaie ușoară în ușă și au fugit să deschidă. Acolo, în frig și întuneric, stătea un alt copil fără pantofi, îmbrăcat în haine subțiri și ponosite. Tremurând de frig, copilul le-a cerut celor doi să intre să se încălzească și el.

- Da, intră! au strigat amândoi copiii, „îți vom da locul nostru lângă foc. Intră!

L-au îndrumat pe micuțul străin lângă foc și și-au împărțit cina cu el, dându-i și patul lor, urmând ca ei să doarmă pe o bancă tare.

Peste noapte, cei doi au fost treziți de o muzică dulce, ce încântă urechile și, privind afară, au văzut o ceată de copii în haine strălucitoare ce se apropiau de casa lor. Cântau la harpe aurite, iar aerul era încărcat de melodie.

Deodată, copilul străin s-a ridicat înaintea lor, fără să îi mai fie frig, fără să mai arate sărăcăcios, scaldat de o lumină argintie.

Atunci, vocea lui blândă a spus:

- Mi-a fost frig și M-ați primit înăuntru. Mi-a fost foame și M-ați hrănit. Am fost obosit și M-ați dat patul vostru. Eu sunt Iisus, copilul, ce pribegesc prin lume pentru a aduce pacea și bucuria tuturor copiilor buni. Așa cum voi M-ați dăruit Mie, fie ca și acest copac să vă dea fructe bogate în fiecare an.

Spunând acestea, El a rupt o crenguță din bradul ce creștea lângă uliță, apoi a plantat-o în pământ și a dispărut.

Crenguța însă a crescut și s-a făcut copac mare, ce în fiecare an dădea fructe mari, aurii, pentru cei doi copii buni.

Nașterea Domnului Iisus Hristos, să fie pentru toată comuna noastră aducătoare de pace, sănătate și bucurie. Sărbători fericite!

Consiliul Local al comunei Victor Vlad Delamarina

UN DAR PENTRU TOATE MAMELE COMUNEI

Mamei

MIRCEA MICU

Mamă ești mai frumoasă ca o duminică fără sfârșit când se aude plânsul ierbiilor pierând pe câmpul înverzit.

Depart, peste vămi de gheață unde miroase a gutui, stau stele albe și învață ruga ta spusă nimănui.

Cu cât ne-ndepărtează vremea, cu cât te uită carnea mea, eu mă gândesc cu greu la ziua când nu te voi putea vedea...

O, de-aș putea, (dar ce pot oare, din sărăcia care-o am) să te întorc din nou la clipa acelor ani când nu eram...

PE-ASTA O ȘTIAȚI?

ROTATIVA GUVERNAMENTALĂ

Termenul de „democrație originală” pentru România nu a fost inventat după Revoluție. El poate fi regăsit, spre exemplu, în volumul publicat de Mattei Dogan, în 1946, la București, volum intitulat „Analiza statistică a democrației parlamentare din România”.

Mattei Dogan, decedat în 2010, sociolog francez de origine română fusese ales, în 1992, și membru de onoare al Academiei Române.

Rotativa guvernamentală, pentru acea perioadă, arată minunat. Spre exemplu, PNL, fiind în opoziție, a obținut la alegerile din 1920 6,8% din voturi; în 1922, fiind la guvern, obține 60,3%. În 1926, în opoziție, obține 7,3% dar în 1927, fiind la guvernare, obține 61,7%. În 1928, în opoziție, obține 6,5%, în 1931, la guvern, obține 47,5%. În 1932, în opoziție, obține 13,6% iar în 1933 obține, la guvern fiind, 51% (pag. 28). Nu e minunat cum funcționa democrația românească interbelică?

De aceea, afirmă Dogan, la finalul analizei sale, bazată pe cifre amănunțite, „nu se poate susține că în România în perioada dintre cele două războaie mondiale a existat un autentic regim democratic” (p.110).

Foaiia de Vermeș

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

DRAGI LOCUITORI AI COMUNEI VERMEȘ,

În apropierea sfinteii sărbători prilejuită de Nașterea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, să ne gândim mai mult la faptul că dacă prin credință orice devine posibil, atunci speranța ne dă putere să continuăm, iar dragostea face ca orice să fie frumos. De Crăciun, vă urez să le aveți pe toate!
Crăciun fericit și sărbători fericite! La mulți ani!

ION IACOB DAMIAN
PRIMAR AL COMUNEI VERMEȘ

POȘTA REDACȚIEI

ELEVII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

Elevii comunei Vermeș, se dovedesc fideli cititori ai jurnalului interregional „Banatul”, dovadă că, aproape lunar, primim pe adresa electronică a revistei, scrisori de la ei, în care ne cer diverse informații. De această dată, îi voi răspunde elevului care semnează cu numele de Raul Mitroi, are este sensul neologismului „specios”.

Dragă Raul, asemănarea fonetică dintre neologismul specios și alte cuvinte existente în limba română, precum special, specific, generează frecvent greșeli de exprimare. Am citit, în diverse articole publicate pe

internet, unele chiar cu pretenții, despre „studiu specios”, „cursuri specioase”, ori „personalități specioase” etc., structuri, evident, incorecte.

Specios, un împrumut din limba franceză (fr. specieux, lat. speciosus), are sensul: care are doar aparențe favorabile, plăcute; amăgitor, înșelător, fără fond serios.

Etimonul lui specios este latinescul speciosus, care înseamnă frumos, strălucit, deosebit, dar, în trecerea de la limba latină la franceză, sensul lui s-a specializat, dobândind doar înțelesul de amăgitor, înșelător, așa cum l-a preluat și limba română.

Se va spune corect, de exemplu: „Argumentarea lui specioasă nu m-a convins”, sau „Un raționament specios va conduce la acțiuni greșite”, ori „Nu am încredere în această persoană, afirmațiile sale specioase o discreditează întotdeauna” etc.

CE E ZĂPADA? LACRIMI ÎNȚEȚATE...

Zăpada, intrată în ilegalitate

Dintre toate fenomenele naturale, zăpada este singura care a intrat în ilegalitate. În anul 1992, orașul american Syracuse (New York) a eliberat, prin Consiliul Local, un decret prin care ninsoarea căzută înainte de Ajunul Crăciunului devenea ilegală. Mama Natură, sfidătoare, și-a cernut norii la doar două zile de la adoptarea legii

Zăpada este un excelent izolator termic

Zăpada proaspătă, compactă, este compusă în proporție de 90%-95% din aer izolat (ceea ce înseamnă că nu poate transfera căldura în exterior). Acest fenomen explică de ce în interiorul unui iglu este o temperatură ridicată – căldura emanată de corpul uman rămâne între pereții de zăpadă care acționează ca foarte buni izolatori. Numeroase animale, precum urșii, sapă gropi adânci în zăpadă pentru a hiberna pe parcursul iernii.

Zăpada în Cartea Recordurilor

Cea mai mare cantitate de zăpadă într-o singură ninsoare a fost depusă la Thompson Pass, Alaska – 24,75 metri de zăpadă, în iarna anului 1952-1953.

Nici în țara noastră nu s-au ținut departe aceste recorduri. În anul 1954, în București, zăpada a atins 5 metri înălțime pe parcursul iernii.

PENTRU SĂNĂTATEA BUNICILOR...

Bunicii care stau cel puțin o dată pe săptămână cu nepoții au risc mai scăzut de a dezvolta demența.

Nepoții sunt bucuria bunicilor în cele mai multe dintre situații. Și nu doar că sunt o bucurie, însă se pare că sunt și beneficii pentru sănătatea celor vârstnici.

Așadar, când vine vorba de supravegherea nepoților, bunicii ar putea beneficia de o zi sau două în plus pe săptămână în compania acestora.

În urma unui studiu desfășurat de o asociație americană, s-a descoperit o corelare între timpul petrecut având grijă de nepoți și riscurile mai mici de a dezvolta demența.

Bunicii care aveau grijă de cei mici cel puțin o dată pe săptămână au avut rezultate mai bune la un test ce le evalua capacitatea cognitivă, decât cei care nu aveau grijă de nepoți.

Studiul nu este singurul care afirmă că există această corelare. Mai multe descoperiri ale oamenilor de știință pun accentul pe faptul că interacțiunile sociale cât mai frecvente sunt extrem de importante pentru o viață sănătoasă în rândul vârstnicilor.

Aceeași cercetare a relevat însă cum orice exces strică. În cazul bunicilor ce aveau grijă de nepoții lor pentru 5 sau mai multe zile pe săptămână, s-au observat scăderi ale performanțelor cognitive.

Prin urmare, părinții ar trebui să își lase juniorii în compania bunicilor, însă cu moderație, pentru a nu-i obosi foarte mult.

NE-AM INTERESAT PENTRU ELEVII COMUNEI

Elevii vor intra în vacanța de iarnă din 23 decembrie până în 10 ianuarie 2021. După ce vor reveni la cursuri elevii mai au o vacanță, cea intersemestrială, care va fi cuprinsă între 30 ianuarie - 7 februarie 2021. Va mai exista vacanța de primăvară, între 2 - 11 aprilie și 30 aprilie - 9 mai.

Tot în perioada vacanței de primăvară se organizează, în general, etapele naționale ale olimpiadelor școlare, potrivit unui calendar specific. Rămâne de văzut ce decizii se vor lua anul acesta cu privire la olimpiade și dacă se vor mai desfășura în condițiile speciale de pandemie. Vacanța de vară va începe din 18 iunie 2021.

Dragi consăteni, cu ocazia sărbătorilor de iarnă sufletul vostru să vibreze în armonie și pace, iubirea să vă primească în brațele sale pline de căldură și duioșie, iar norocul să vă urmeze oriunde... Sărbători liniștite!

Consiliul Local al comunei Vermeș

Ansamblul Folcloric Vermeșana

vă urează

Sărbători fericite!

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Coșteiu

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

DRAȚI LOCUITORI AI COMUNEI COȘTEIU,

Marele praznic al Nașterii Domnului oferă, după cum spunea un înalt ierarh, posibilitatea fiecărui credincios să iasă în întâmpinarea lui Hristos din ceruri, venit pe pământ, prin propria sa viață: prin împlinirea poruncilor, prin virtuțile și faptele de iubire ale celor în lipsuri și suferințe, prin post și rugăciune. Se apropie Crăciunul și vă urez ca toți clopoțeii din brad să vă cânte colindul magic care să poarte cu el încrederea, puterea și speranța de care aveți nevoie!

Crăciun cu sănătate!

PETRU CAREBIA

PRIMAR AL COMUNEI COȘTEIU

POȘTA REDACȚIEI

ELEVII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

Ne bucură faptul că tinerii Coșteiului citesc jurnalul interregional „Banatul”, scriindu-ne și deseori întrebându-ne. Astfel răspundem și elevei Lavinia J., din comuna Coșteiu, satul Păru, care ar dori să știe cum este corect: „Douăzeci și unu de grade” sau „Douăzeci și una de grade”?

Dragă Lavinia, dezacordul în gen al numeralelor ce au în componență „unu” și „doi” cu substantivele pe care le determină este o greșeală apărută frecvent mai ales pe canalele media (în special la rubricile meteo). Academia Română a întocmit un raport privind rezultatele monitorizării greșelilor, pe posturile principale de radio și televiziune, iar în lista erorilor semnalate de specialiști figura și acest dezacord. Întrucât există dubii, este, desigur, nevoie de clarificare.

DE POVESIT COPILILOR

Potrivit lucrărilor de specialitate, numeralul cardinal doi, precum și cel ordinal – al doilea etc, dar și celelalte ce au în componență doi (doisprezece, douăzeci și doi, treizeci și doi etc.) trebuie folosite la forma de feminin atunci când se referă la substantive feminine sau neutre. Prin urmare, corect vom spune sau scrie: „ora două”, „clasa a douăsprezecea”, „treizeci și două de grade”, „douăsprezece scaune” etc și nu „ora doi”, „clasa a doisprezecea, treizeci și doi de grade, doisprezece scaune etc.

Situația se complică – puțin – în cazul numeralilor compuse cu „unu” (adică douăzeci și unu, cincizeci și unu etc).

Atunci când, de pildă, numeralul „douăzeci și unu” se referă la substantive neutre, acordul se face la genul masculin. Adică, vom spune corect „douăzeci și unu de scaune”, „treizeci și unu de dulapuri”, „patruzeci și unu de geamuri”, „cincizeci și unu de tablouri” sau „douăzeci și unu de grade”.

RUBRICA MEDICULUI DE FAMILIE

DEPRESIA LA COPII

Pare incredibil de crezut, dar și copiii pot suferi de depresie. Iar una dintre cele mai frecvente cauze o reprezintă schimbările dese ce au loc în viețile lor, fără să existe un timp de acomodare. Iată cum recunoști un copil depresiv.

Atunci când sunt prea multe schimbări pe care ei nu le pot gestiona, care sunt copleșitoare pentru ei, dar și când au traume. Schimbările foarte multe, de fapt, generează traume. S-ar putea crede că ceea ce i se întâmplă unui copil nu este o traumă, dar dacă el o percepe ca atare, adultul trebuie să fie atent la semnele lui. El ne arată lucrurile astea.

De exemplu, dacă copilul așteaptă să vină pe lume un frățior, nu o să îl dăm în același an și la grădiniță și o să schimbăm și casa pentru una mai mare.

„El se simte ca înainte, ignoră și aceasta este faza cea mai puternică a depresiei. Apoi, când începe să se revolte, să se plângă, să nu îi mai convină nimic, să se poarte ca și cum îl doare tot corpul, când are o voce miorlăită și tot timpul vrea ceva și pe mamă o agasează starea aceasta a copilului pentru că este într-o cerință permanentă. Aici este starea de recuperare, deja copilul începe să iasă din zona de lipsă de speranță în care el a ignorat ce i se întâmplă și se vede că are încredere să îi ceară mamei, dar o copleșește cu cerințele astea și mama ajunge la capătul puterilor.

Acesta este un bun moment ca mama să se gândească că depresia nu va mai dura mult și cu cât îi răspunde mai mult cerințelor, oricât de mari, lucrurile acestea se pot rezolva.

PRIETENI AI LUI MOȘ CRĂCIUN

În mai multe țări, printre care și România, „Moș Nicolae” este sărbătorit în continuare la începutul lunii decembrie, când copiii cuminți sunt răsplătiți cu dulciuri, în vreme ce copiii obraznici găsesc în ghete nuiele.

Reprezentări ale Sfântului Nicolae, cel ce aduce daruri celor mici, au fost combinate cu reprezentările „părintelui Crăciun” din cultura engleză și au dus la apariția lui „Santa Claus” în America și în țările vorbitoare de limba engleză.

Pe de altă parte, ideea de spiriduși de Crăciun vine din credința străveche că gnomii păzeau casa omului de spiritele rele. Spiridușii au fost iubiți și urâți, pentru că, deși uneori se purtau cu bunăvoință, puteau foarte ușor să se transforme în ființe răutăcioase și nesuferite, atunci când nu erau tratați cum se cuvine. Percepția cea mai răspândită era că ei se purtau precum persoana cu care aveau de-a face, fiind fie răutăcioși, fie draguți. În Evul Mediu, în loc să ofere daruri, spiridușii mai degrabă așteptau să le primească. Abia pe la mijlocul secolului al XIX-lea spiridușii au devenit prieteni ai lui Moș Crăciun.

SĂ NE AMINTIM DE DATINI...

În aceste vremi în care cu siguranță ne va fi dor de colindători, să ne amintim măcar că obiceiul colindului este un obicei străvechi, păstrat din moși strămoși până în zilele noastre.

Colindul este zestrea noastră spirituală de neprețuit pentru că el transmite o veste de la Dumnezeu. Colindătorii merg cu voieșie din casă în casă să anunțe Nașterea Pruncului Iisus Hristos, ca niște solii binecuvântate de Domnul.

Colindatul, reprezintă vestirea Nașterii lui Hristos, așadar o bună-vestire. Amintim aici cum Apostolii au fost trimiși să dea de știre lumii întregi de venirea Fiului lui Dumnezeu întrupat și apoi înviat în lume, așa sunt meniți și colindătorii să facă acest lucru în fiecare an.

Colindatul se realizează în seara de Crăciun, colindătorii se adună de obicei, în cete și merg la colindat, să transmită vestea din casă în casă și să împartă binecuvântări cerești în inima fiecărei locuințe.

Fie ca sărbătorile de iarnă să vă aducă bucuria Crăciunului prin speranță, spiritul Crăciunului prin pace și emoția Crăciunului prin dragoste.

La mulți ani!

Consiliul Local al COMUNEI COȘTEIU

Din albumul primăriei

Nimeni, spunea Aristotel, nu poate trăi fără prieteni, chiar dacă stăpânește toate bunurile lumii, iar dacă doi prieteni cum sunt primarul și viceprimarul comunei Coșteiu, slujesc aceluiași ideal, adică comuna carele aparțin, atunci putem spune că și localitățile au norocul lor.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Birchiiș

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

DRAȚI LOCUITORI AI COMUNEI BIRCHIIȘ,

În această lună a anului, lună ce stă sub semnul mării sărbători creștine prilejuită de nașterea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, vă adresez, dragii mei consăteni, dumneavoastră, și celor apropiați dumneavoastră, cele mai calde și sincere urări de sănătate, viață lungă și bucurii în mijlocul familiei.

Bunul Dumnezeu să binecuvânteze casele voastre!

IOAN CUTU

PRIMAR AL COMUNEI BIRCHIIȘ

Rubrica bunicilor

CEI TREI MAȚI ȘI SEMNIFICAȚIA DARURILOR

Dragi bunici ai comunei Birchiiș, în apropierea sfintelor sărbători de iarnă, cel mai frumos și la îndemână dar pe care îl puteți face nepoților, îl prezintă o poveste citită în căldura casei. Cum ar fi, de pildă, povestea de mai jos...

Trei regi călătoreau de zile întregi din depărtare, veniți de la Est: Melchior, Gașpar și Baltasar. Aceștia mergeau pe drum noaptea, iar ziua se odihneau, căci îi călăuzea o lumină puternică, provenită de la o stea neobișnuită.

Lumina era atât de puternică, clară și mare, încât celelalte stele de pe cer erau mărunțele și abia sesizabile. Așa au știut cei trei regi că venirea Prințului anunțat era aproape. Cei trei regi aduceau cu ei trei cutii masive încărcate cu aur și erau îmbrăcați cu robe de culoare roșu aprins. Astfel călătoreau cei trei regi către Vest, prin întunericul nopții, peste văi și dealuri. Întâlnind în calea lor numeroși oameni, uneori stăteau de vorbă cu ei.

- Legat de copilul născut, oameni buni, vă rog, spuneți-mi vești bune”, începu Baltasar. Noi, din Est i-am văzut steaua și am călătorit repede pentru a-l găsi și a ne închina Regelui Evreilor.

Iar oamenii raspundeau:

- Întrebi degeaba, noi nu știm de alt rege decât de

Irod cel Mare!

Oamenii îi credeau pe cei trei nebuni, căci continuau să își mână caii înspre Vest. Când au ajuns în Ierusalim, Irod cel Mare, care între timp auzise zvonurile despre ei, a cerut să îi fie aduși și i-a luat la întrebări. Aflând despre ce este vorba, Irod a cerut ca ei să îi aducă vești despre acest nou rege.

Astfel și-au continuat călătoria, ghidați de un singur indiciu: steaua luminoasă de pe cer, ce s-a oprit

exact deasupra Betleemului, orașul lui David, locul în care Cristos se născuse. Cei trei regi au trecut de poarta cetății, au mers pe străzile cufundate în liniște, ajungând într-o curte întunecată, cu geamuri ferecate și usi încuiate. În grajd însă, ardea o lumina puternică. Acolo l-au zărit, ghemuit între paie, în aerul încălzit de animale, pe Iisus ce avea să fie într-o zi nu doar Regele umanității, cât Regele Divinității. Mama lui, Maria din Nazaret, veghea lângă el, în ființa ei împletindu-se deopotrivă bucuria vieții și groaza morții.

Cei trei regi au așezat ofrandele aduse la picioarele Sale: aurul era tributul plătit regelui; tămâia, cu aroma sa puternică, era pentru preoți intermedierea legăturii cu Dumnezeu, iar mirul, o substanță puternic aromată și scumpă, demnă de un rege, folosită adesea la ungearea corpului pentru înmormântare.

Mama Sa primi darurile, însă inima sa rămase tulburată și liniștită totodată, căci își aminti că îngerul o anunțase că avea să urmeze o domnie fără sfârșit pe tronul Regelui David.

Astfel, cei trei regi plecară din Betleem în sunet de copite, însă nu s-au întors pe același drum pe care au venit, pe la Irod cel Mare. Ei auziseră de răutatea sa și se temeau de ura lui, așa că s-au întors acasă pe alt drum.

TINERI DE FĂLĂ AI COMUNEI BIRCHIIȘ

UN LUCRU PE CARE ÎL CONSIDER ESENȚIAL PENTRU A CREȘTE ȘI A TE DEZVOLTA ESTE ACELA SĂ CONCUREZI CU TINE ÎNSUȚI

În ziua în care jurnalul nostru era pregătit să intre în tipar, tânărul student al Facultății de Silvicultură de la Brașov, Adelin Nicorescu din satul Căpâlnaș, comuna Birchiiș se pregătea pentru a participa la concursul International Junior Forestry Contest (Editia a XVII-a).

Pentru cititorii noștri, consemnăm că acest concurs este organizat de Agenția Federală Forestieră Rusă în perioada 30 noiembrie-4 decembrie, în sistem online. Concursul dedicat studenților silvici a obținut o largă recunoaștere la nivel internațional și este susținut de prestigioase organizații internaționale precum „Organizația pentru Alimentație și Agricultură a Națiunilor Unite” și „Comisia Economică a Națiunilor Unite pentru Europa”.

În fiecare an, aproximativ 120 de persoane, concurenți și membrii ai juriului internațional, din Asia, Africa, Europa, America de Nord și de Sud participă la eveniment.

Tema cu care participă Adelin Nicorescu la concurs a fost realizată sub îndrumarea domnului conferențiar dr. ing. Florin Hălălișan.

Nu de mai puțin interes îl reprezintă și Gândurile lui Adelin: „Un lucru pe care îl consider esențial pentru a crește și a te dezvolta este acela de a încerca să îți depășești limitele și să concurezi cu tine însuși. Am ales să reprezint facultatea la „Concursul Internațional Junior Forestry Contest” pentru a demonstra că este posibil să obții rezultate atât timp cât îți dorești suficient. Concursurile, articolele științifice și alte activități realizate în cadrul facultății sunt doar o mică fracțiune din pasiunea, devotamentul și respectul meu pentru silvicultură și pentru Facultatea de Silvicultură de la Brașov”.

Rubrica școlii

NU ESTE RĂSPUNSUL CEL CARE LUMINEAZĂ, CI ÎNTREBAREA

Șlevul Radu Gheorghe din comuna Birchiiș, ne întreabă cum spunem corect: „A lua la cunoștință” sau „A aduce la cunoștință”? Dragă Radule, expresia „a lua la cunoștință” este foarte des întâlnită, deși varianta corectă, consemnată în majoritatea dicționarilor limbii române, este „a aduce la cunoștință”, cu sensul de „a informa pe cineva despre un lucru, „a înștiința”.

Potrivit lingviștilor, vorbitorii au fost influențați de expresia corectă „a aduce la cunoștință”. Prin simetria dintre a oferi și a primi, ei au căutat ca și formal cele două spuse să fie simetrice.

Dar, singurele expresii admise în acest caz în dicționare sunt: „a lua cunoștință de ceva sau a avea cunoștință de un lucru”, cu sensul de „a fi informat”, „a ști”, „a se pune la curent cu ceva” ce pot apărea în contexte ca: „Am luat cunoștință de acuzațiile care mi se aduc” sau „Aveam cunoștință de faptul că era lipsit de modestie”.

Se observă, însă, că ultima expresie, „a avea cunoștință”, pierde din ce în ce mai mult teren, fiind înlocuită cu termeni sinonimici cum ar fi: conștientiza, știa, etc.

A aduce „ceva” la cunoștință „cuiiva”, sau „a aduce la cunoștință publică” – cu sensurile de a informa pe cineva, a face cunoscut sau a da de știre tuturor, despre un anumit lucru – sunt singurele variante acceptate – cel puțin până în acest moment – de normele literare.

Așadar, a doua expresie din întrebare este forma corectă. Exemplu în context: „A adus la cunoștință mamei sale că poate să plece din țară”.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Sănandrei

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

DRAȚI LOCUITORI AI COMUNEI SÂNANDREI,

Nașterea Domnului trebuie înțeleasă, trăită și mărturisită cu bucurie. Înțelegând să o trăim astfel, vă urez dumneavoastră tuturor locuitorilor comunei, ca ea să vă aducă multă pace sufletească, sănătate și bucurii în familie.

La mulți Ani!

Claudiu COMAN

PRIMAR AL COMUNEI SÂNANDREI

POȘTA REDACȚIEI

ELEVII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

Elevul Sorin Opreș din comuna Sănandrei, ne întreabă cum este corect: licean sau liceean coreean sau corean?

Dragă Sorin, cuvintele „licean” și „liceean”, la nominativ / acuzativ singular, se scriu cu un singur „e”. Situația este puțin diferită în cazurile genitiv-dativ, singular, când genul feminin vocală se dublează, adică vom scrie și vom pronunța „liceenei” sau „unei liceene”, al doilea „e” provenind din forma articulată a substantivului. De altfel, a doua vocală se sesizează (fonic) și în momentul în care se pronunță, ceea ce poate constitui un mijloc de control.

De reținut că la plural, indiferent de cazuri (nominativ / acuzativ / genitiv / dativ), vocala se dublează la cele două substantive. Așadar, vom scrie și spune: „liceeni, liceenii, liceene, liceenele”, respectiv „liceenilor, liceenelor”, al doilea „e” fiind, de această dată marcă a pluralului.

În cazul declinării substantivului „coreean”, ținând cont că în rădăcina cuvântului „Coreea” sunt două vocale, indiferent de cazuri, „e” se dublează peste tot. Așadar, vom scrie și vom pronunța „coreean, coreeană” (cu varianta coreeancă) coreeni, coreenilor, coreeanului etc.

În concluzie, doar primele variante din întrebări sunt corecte: „licean” și „coreean”. Sunt și persoane care se pronunță și scriu „liceie” în loc de „licee”, aplicându-se o regulă ce privește cuvintele din fondul vechi, în această categorie intră și termenii „muzee”, „trofee”.

De asemenea, cuvântul „liceancă”, folosit extrem de des în articolele din ziarul electronic și nu numai, a fost introdus recent în unele dicționare, forma literară acceptată până la acuma fiind doar „liceană”, atât cu valoare de substantiv, cât și de adjectiv.

PARADOXUL ISTORIEI...

În timp ce la Roma din vremea aceea, Julius Octavianus Augustus se numea pe sine „Dumnezeu” „Pontifex Maximus”, în peștera din Bethleem, la plinirea vremii, Dumnezeu se face om!

Crăciun

*Crăciunul este Casa pâinii unde se naște Pâinea vieții,
Dar e și peștera din care răsare Steaua dimineții;
Crăciunul este sărbătoarea cu nimb divin împodobită,
Unde vedem Lumina lumii din firea lui Hristos ieșită;*

*Crăciunul este isihia ce se pogoară lin din cer,
Prin ea creația-ntreagă e-nvăluită de mister;
Crăciunul este bucuria unui copil în scăldătoare,
E zâmbetul care revine pe chipul mamei născătoare.*

*Crăciunul e colindătorul ce pleacă-n lume să vestească
Pe Maica Domnului, Fecioara, venind la tine ca să nască.
Crăciunul este legământul pecetluit de Duhul Sfânt,
Cum curcubeul, după ploaie, unește cerul de pământ.
Crăciunul este garanția că raiul veșnic să deschis,*

*Iar cel căzut din har odată se regăsește-n paradis.
Crăciunul nu-i bradul cel verde împodobit cu măiestrie,
Dacă rămâne doar la acesta, fără să mergi la Liturghie;*

*Crăciunul nu-i nici moșul care, prin horn, a coborât în casă,
Dacă în casă-ți somptuoasă nu ai și un sărac la masă.
Crăciunul nu se regăsește pe străzi aprinse grandios,
Dacă lumina lor ignoră lumina lin-a lui Hristos.*

*Crăciunul nu-i nicidecum mâncarea ce abundent se pregătește,
Dacă nici unul dintre casnici nu merge și se-mpărtășește;
Crăciunul nu-și găsește locul în casa unde locuiești
Dacă nu ai vrut, cu cinste, icoana Lui să o primești.*

*Români plecați pe tot pământul, voi, fiii unui neam străbun,
Părinții voștri vă așteaptă, măcar în ziua de Crăciun!*

Drați consăteni, fie ca Sfintele Sărbători ale iernii să aducă în casele voastre, bucurie, pace și sănătate.

La Mulți Ani!

Consiliul Local al COMUNEI SÂNANDREI

SEMNE BUNE ANUL ARE ...

DIALOGUL CONSTRUCTIV DUCE LA DEZVOLTAREA COMUNEI ȘI IMPLICIT LA BINELE LOCUITORILOR

Încercător în buna componentă a Consiliului Local, domnul Claudiu Coman, primarul comunei Sănandrei, ne-a declarat la sfârșitul ședinței de constituire a noului consiliu: „Îmi doresc ca noul Consiliu

Local al comunei noastre să fie un loc al dezbaterilor și al deciziilor înțelepte luate pentru binele cetățenilor. Mulțumesc tuturor consilierilor locali pentru prestația din ședința de astăzi! Așa cum am mai spus și în anii trecuți, dialogul constructiv duce la dezvoltarea comunei și implicit la binele locuitorilor.”

Primele vești bune privind anul care vine, le-am aflat chiar de la domnul primar Claudiu Coman, care ne-a asigurat că în comuna Sănandrei, proiectul privind extinderea grădiniței este finalizat, că există toate avizele, astfel că pot să înceapă lucrările. Cât privește fundația, ea va fi, după cum a spus domnul primar, turnată chiar din iarna asta, pentru ca până la anul viitor, atunci când copiii vor merge la grădiniță, lucrarea să fie predată.

Tot de la edilul comunei, am aflat că licitația pentru construcția rețelei de canalizare din comuna Sănandrei a intrat în linie dreaptă. După suplimentarea bugetului s-au înscris zece firme. În următoarele luni se va desemna câștigătorul și vom da startul lucrărilor. În această săptămână au început lucrările și în Covaci, iar la Carani nu se apropie cu pași repezi de finalizare.

Din albumul comunei

Privind această imagine surprinsă la una din sărbătorile comunei, mi-am reamintit ceea ce spunea odată domnul Claudiu Coman: „Rațiunea, credința și aspirația de a continua un drum cu nenumărate încercări mi-au fost mereu alături, la fel cum mi-au fost alături și consătenii mei, în tot acest timp.” Care cât de departe se află ziua în care oamenii vor fi iar liberi să se bucure împreună?

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

CU PĂRERE DE RĂU SPUN: LA ROMÂNI ÎNCĂ NU FUNCȚIONEAZĂ DEPLIN SENTIMENTUL DE SOLIDARITATE

Au trecut anii, și binecuvântarea Domnului ne-a adus în pridvorul destinului bătătean un înalt ierarh pe care istoria ortodoxismului românesc îl va așeza, fără tăgadă, alături de marele Șaguna. Pentru că toate faptele sale, sunt rugăciuni trăite. Dar înainte de a înnoia aura ortodoxismului din Țara Banatului, Înaltpreasfințitul Ioan, a salvat ca Arhiepiscop al Episcopiei Covasnei și Harghitei ortodoxismul românesc într-un ținut în care românii vorbeau limba lor numai cu Dumnezeu. Am aflat acest adevăr trist și din interviul acordat de Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan, domnului Corneliu Florea și Virgil Rațiu, în anii în care se afla ca Arhiepiscop al amintitei episcopii. Un interviu cu răspunsuri pe care politicienii de azi și nu numai ei, ar trebui să le învețe pe de rost.

Înainte de a trece la întrebări, dorim să vă mulțumim că ne-ați primit și am dori să aflăm câte locașuri creștin-ortodoxe aveți în această eparhie?

Biserici de mir, capele de spital și militare cu mânăstirile sunt o sută șazeci și cinci. Mânăstiri sunt ridicate opt și avem și două schituri.

Cum se manifestă aici libertatea bisericească? Aveți libertate deplină fără nici o neliniște sau grijă, teamă? Cum vă desfășurați activitatea creștin-ortodoxă?

Din mila lui Dumnezeu nu am fost îngrădiți în construirea de biserici și mânăstiri. Există, însă, o anumită categorie de oameni – nu din partea autorităților – un anumit segment de oameni care sunt împinși de idei și concepte revizioniste și s-a întâmplat astfel că am avut biserici și mânăstiri profanate. Zideam Mânăstirea Izvorul Mureș și, într-o sâmbătă, a pătruns o mașină cu inși ostili, agresivi verbal prin porțile mânăstirii, a făcut un adevărat raliu prin curte; am reușit să închidem porțile și ușile, reușind să-i identificăm. I-am identificat și deferit Poliției. Nu am auzit să se fi întâmplat ceva în urma plângerii noastre. Am cerut ca persoanele respective să fie trase la răspundere, dar nu s-a întâmplat nimic. Pe urmă, au fost scrise pe zidurile mânăstirii cuvinte jignitoare. Astfel de fapte însă nu au avut niciun fel de urmări. Am mai avut momente de acest fel. Înainte de înființarea Episcopiei Covasnei și Harghitei în 1994, un preot îmi povestea că s-a deplasat într-un sat cu puțini credincioși români ca să țină slujba Învierii. La Înviere, după obicei, se înconjoară biserica cu Evanghelia și se cântă „Hristos a înviat”. Preotul mi-a spus că la un moment dat erau aruncate pietre peste acei puțini credincioși, iar preotul, ce să facă, și-a pus Evanghelia în cap și a continuat să cânte „Hristos a înviat”. Acel preot nu s-a plâns niciodată. Nu a făcut plângeri la autorități, a rămas cu Hristos și cu crucea. Nu de mult, mai puțin de o lună de zile, aici, la Catedrala noastră din Miercurea Ciuc, unul sau mai mulți cetățeni, care bănuiesc că nu au fost români, au spart geamurile stativelor unde se pun lumânări pentru vii și pentru morți din pridvorul bisericii, geamuri care apărau de vânt flacăra lumânărilor. Urmele de violență și profanare erau foarte clare pentru faptul că au luat lăzi de gunoi de pe stradă și le-au vărsat acolo în pridvorul bisericii. Dimineața când au ajuns maicile noastre acolo, totul era o mizerie și un gunoi. Acestea sunt evenimente recente. La această dată persoanele care au profanat biserica au fost identificate de Poliție. Dar la astfel de fapte nu poate fi încadrată toată populația maghiară din oraș. Subliniez că există doar o grupare, un lanț de idei și fapte care exprimă ca noi să nu fim pe aici. Ei cred că pot face totul ca în această zonă să rămână un spațiu pur etnic, spațiu care să fie oarecum decupat din harta României. Nu să-l mute în altă parte, ci un decupaj unde să nu se mai afle urmă de român. Este interesant ce am găsit și am aflat aici. Mereu aud din partea maghiarimii că ar fi trăit demult sub opresiunea statului român, fapt care este de mare mirare. Susțin că își pierd identitatea și alte chestiuni similare răuvoitoare. La noi, aici, au venit mulți ziariști, sociologi care vor să afle și să studieze problemele relațiilor interetnice. Le-am indicat să cerceteze în orașele și

satele din această zonă dacă există un maghiar care, sub o formă sau alta, a fost împiedecat să învețe limba lui maternă, care să nu știe vorbi maghiara. Dar vă pot trimite în satul cutare și în satul cutare și veți putea constata că sunt români care vorbesc limba română numai cu Dumnezeu. Adică, numai în biserică. Ei, așa puțini cum se află într-un loc, vin și spun: „Părinte Episcop dați-ne un preot aici, român, să facă slujbă românească”. Sunt puțini, este adevărat, dar prin asta se dovedește că cea care pătrunde cel mai adânc în fibra conștiinței umane este credința. Credința. Celelalte elemente de știință, de cultură își au partea lor pozitivă, ele pot preveni, însă credința este darul lui Dumnezeu. Este darul pe care nu ți-l dă să-l așezi undeva în casă, ci ca să lucrezi cu el, să dobândești cu el alți talanți, de viitor, cum spune Mântuitorul. De aceea spun eu, că plângerile maghiarilor despre noi, românii de aici, la curțile Europei, nu sunt justificate. Dimpotrivă, de pildă, pentru maghiari toate școlile sunt puse la punct, toate dispun de materiale didactice necesare procesului de învățământ. Nu plouă în ele. Nu mi-e frică să spun, dar aici situația din școli este inversă, de aceea abandonul școlar este mai accentuat în cele românești. Noi, Episcopia am ajutat și ajutam în fiecare iarnă aproximativ 200 de copii, cărora le oferim în fiecare zi câte o masă caldă, pentru că în această perioadă presiunea materială asupra părinților este mai mare. În situații grele i-am ajutat și cu încălțăminte și îmbrăcăminte.

Cât de mult, la rândul ei, vă ajută pe Dumneavoastră cu adevărat Patriarhia Română? Mă interesează dacă patriarhia bucureșteană își face datoria din plin față de credincioșii români din Secuime. Vă întreb aceasta pentru că în

Nord America, unde trăiesc mulți români ortodocși, s-a conturat o opinie oarecum nefavorabilă, chiar dubioasă față de activitatea patriarhiei bucureștene, în special față de actualul patriarh. Vă adresez această întrebare și din partea lor, fiindcă există convingeri, că aici față de Dumneavoastră, care sunteți o episcopie tânără și într-o situație cu totul și cu totul specială față de celelalte, nu se face diferențierea și nu vi se acordă tot sprijinul moral și material. Avem impresia, pe baze de fapte, că în Secuime, Budapesta face mai mult decât Bucureștiul, de la Patriarhie la Guvern și Parlament.

Cel mai important lucru, care constă mult mai mult decât un ajutor material, a fost chiar înființarea Episcopiei Covasnei și Harghitei în această zonă în 1994. După Decembrie 1989, toate instituțiile statului se aflau în derivă, iar aici, pe toate zidurile scria: „Români, plecați de aici” și plecările au început. Patriarhia a fost prima instituție care a contracarat iredentismul maghiar, manifestat atât de brutal și antidemocratic, prin înființarea Episcopiei și numindu-mă pe mine să o păstoresc. În 1994 mă aflam la Ierusalim la studii, după ce am restaurat mânăstirile de la Tismana și Polovraci, după construirea noii biserici de la Mânăstirea Lainici am venit aici, într-o profundă rană românească... Vă pot spune ce era în sufletul meu când am venit aici?... Pot, dar cui folosește?... M-am dus într-o duminică dimineața, cu mașina, într-o anumită direcție, și am bătut la ușa a nouă biserici românești, dar acolo nu erau nici preoți, nici credincioși. M-a primit o singură biserică, care era pe jumătate dărâmată, fără uși și fără ferestre. Rămăsese așa, dărâmată din 1940 de către armata de ocupație a lui Horthy! În ea am

putut intra fiindcă nu mai avea uși, nici acoperiș și devenise o ladă de gunoi și crescuseră rugi de mure. Era duminică, era vremea Liturghiei și mi-am zis, „Doamne, am ajuns ca bufnița, pe dărâmături”. În acel moment, pe zidul bisericii s-a așezat o pasăre cerească și a început să cânte. Atunci am zis în sine mea că Dumnezeu mi-a trimis o mângâiere și am săvârșit și eu o liturghie a lacrimilor. Ceea ce a întreprins Patriarhia, atunci în 1994, a fost un act de mare curaj creștinesc, ortodox, pentru că populația maghiară nu a văzut cu ochi buni înființarea ei. Și iată că, după nouăsprezece ani, în Episcopia Covasnei și Harghitei nu mai este nicio biserică românească ortodoxă fără cruce, toate au fost reparate sau reclădite. Biserica aceea de care v-am vorbit, este din Herculean, a fost dărâmată de un colonel maghiar în 1940, când și-a pus conașionalii să lege crucea, turlele și acoperișul cu funii pe care boii le-au tras jos. Astăzi e refăcută, după 55 de ani! În alt sat românesc, tot după Dictatul de la Viena, când a intrat armata horthystă în el, ofițerul maghiar a ordonat ca toți bărbații români din sat să vină a doua zi la primărie cu unelte de construcție. Fiind sub stăpânire maghiară, s-au prezentat, gândindu-se că vor fi trimiși undeva la muncă. La primărie același ofițer cu soldații lui le-a ordonat: „Cu toții mergeți la biserică voastră și o dărâmați”. Atunci toți românii au rămas încremeniți, iar ofițerul i-a amenințat: „Dacă nu executați ordinul pun armele pe voi”. Românii nu s-au mișcat și soldații maghiari au început să tragă intermitent rafale de avertizare deasupra lor, și la fiecare nouă rafală coborau puștile până ce gloanțele au început să treacă razant deasupra capetelor lor. Se adunase tot satul, femeile românilor plângeau cu copii în brațe, în timp ce maghiarii își manifestau bucuria în fel și chip. Românii, văzându-și femeile și copiii cu sufletele frânte, au executat ordinul de distrugere a bisericii care era sufletul credinței lor...

IOAN

Mitropolit al Banatului istoric

În ce localitate a avut loc această bestialitate antiumană?

La Doboșeni, mi-a povestit un om bătrân din sat, care vorbea tare rău românește, dar s-a dovedit a fi român. A fost de față tot satul, a fost o mare tragedie pentru români. Biserica fără acoperiș s-a degradat an de an, cincizeci și cinci la număr, până ce am venit noi și am reconstruit-o.

Și nici un regim, nici un guvern, nici un român din 1940 până în 1995 nu a refăcut nimic în Doboșeni, în timp ce guvernele românești respectau dreptul la limbă și credință a minorităților?

Aici este marea tragedie antiromânească. Și tragedia continuă fiindcă mai avem și astăzi probleme la biserici. În unele locuri am fost obligați să punem bârne, scânduri la ferestre pentru a nu fi sparte după ce au fost restaurate. Într-un caz am chemat Poliția fiindcă cineva a spart fereastra bisericii. Arată ca și cum cineva a înfipt o suliță în piept. Azi așa, mâine așa, iar rănile acestea le purtăm mereu. Acum am început să avem mai multă înțelegere și ajutor de la Consiliul Județean. Trebuie să revin la Patriarhia Română care ne-a ajutat foarte mult să obținem locuri la Seminarul și Facultatea de Teologie din București pentru elevi de la noi din zonă, care după absolvire să revină din nou aici. Și așa am reușit să școlim peste patru sute de români din Covasna și Harghita dintre care o sută au fost hirotonosiți, ceilalți lucrând în învățământ, cultură și alte ramuri sociale ce rămăseseră vacante după 1989. Aici preoții trebuie ajutați mult mai mult pentru că unii au parohii doar cu 50-60 de suflete. Aici suntem grăniceri, grănicerim în interiorul României, unde avem mai multe probleme decât la frontierele externe. Cu părere de rău spun: la români încă nu funcționează deplin sentimentul de solidaritate.

Ediție coordonată de Roxana FURDEAN